

Over dit boek

Dit is een digitale kopie van een boek dat al generaties lang op bibliotheekplanken heeft gestaan, maar nu zorgvuldig is gescand door Google. Dat doen we omdat we alle boeken ter wereld online beschikbaar willen maken.

Dit boek is zo oud dat het auteursrecht erop is verlopen, zodat het boek nu deel uitmaakt van het publieke domein. Een boek dat tot het publieke domein behoort, is een boek dat nooit onder het auteursrecht is gevallen, of waarvan de wettelijke auteursrechttermijn is verlopen. Het kan per land verschillen of een boek tot het publieke domein behoort. Boeken in het publieke domein zijn een stem uit het verleden. Ze vormen een bron van geschiedenis, cultuur en kennis die anders moeilijk te verkrijgen zou zijn.

Aantekeningen, opmerkingen en andere kanttekeningen die in het origineel stonden, worden weergegeven in dit bestand, als herinnering aan de lange reis die het boek heeft gemaakt van uitgever naar bibliotheek, en uiteindelijk naar u.

Richtlijnen voor gebruik

Google werkt samen met bibliotheken om materiaal uit het publieke domein te digitaliseren, zodat het voor iedereen beschikbaar wordt. Boeken uit het publieke domein behoren toe aan het publiek; wij bewaren ze alleen. Dit is echter een kostbaar proces. Om deze dienst te kunnen blijven leveren, hebben we maatregelen genomen om misbruik door commerciële partijen te voorkomen, zoals het plaatsen van technische beperkingen op automatisch zoeken.

Verder vragen we u het volgende:

- + *Gebruik de bestanden alleen voor niet-commerciële doeleinden* We hebben Zoeken naar boeken met Google ontworpen voor gebruik door individuen. We vragen u deze bestanden alleen te gebruiken voor persoonlijke en niet-commerciële doeleinden.
- + *Voer geen geautomatiseerde zoekopdrachten uit* Stuur geen geautomatiseerde zoekopdrachten naar het systeem van Google. Als u onderzoek doet naar computervertalingen, optische tekenherkenning of andere wetenschapsgebieden waarbij u toegang nodig heeft tot grote hoeveelheden tekst, kunt u contact met ons opnemen. We raden u aan hiervoor materiaal uit het publieke domein te gebruiken, en kunnen u misschien hiermee van dienst zijn.
- + *Laat de eigendomsverklaring staan* Het “watermerk” van Google dat u onder aan elk bestand ziet, dient om mensen informatie over het project te geven, en ze te helpen extra materiaal te vinden met Zoeken naar boeken met Google. Verwijder dit watermerk niet.
- + *Houd u aan de wet* Wat u ook doet, houd er rekening mee dat u er zelf verantwoordelijk voor bent dat alles wat u doet legaal is. U kunt er niet van uitgaan dat wanneer een werk beschikbaar lijkt te zijn voor het publieke domein in de Verenigde Staten, het ook publiek domein is voor gebruikers in andere landen. Of er nog auteursrecht op een boek rust, verschilt per land. We kunnen u niet vertellen wat u in uw geval met een bepaald boek mag doen. Neem niet zomaar aan dat u een boek overal ter wereld op allerlei manieren kunt gebruiken, wanneer het eenmaal in Zoeken naar boeken met Google staat. De wettelijke aansprakelijkheid voor auteursrechten is behoorlijk streng.

Informatie over Zoeken naar boeken met Google

Het doel van Google is om alle informatie wereldwijd toegankelijk en bruikbaar te maken. Zoeken naar boeken met Google helpt lezers boeken uit allerlei landen te ontdekken, en helpt auteurs en uitgevers om een nieuw leespubliek te bereiken. U kunt de volledige tekst van dit boek doorzoeken op het web via <http://books.google.com>

AGI

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

1047 4085

~~Grany IV. 2.~~
A

~~Pol 237~~

KRONIJK

VAN

GERARDUS COCCIUS.

*Uitgegeven door de Vereeniging tot beoefening van
Overijsselsch Regt en Geschiedenis.*

DEVENTER,
J. DE LANGE.
1860.

~~172~~
3
BZ
Gosch
42.
O/E 03

KRONIK

VAN

GERARDUS COCCIUS.

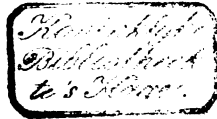
ACL
023

KRONIJK

VAN

GERARDUS COCCIUS.

*Uitgegeven door de Vereeniging tot beoefening van
Overijsselsch Regt en Geschiedenis.*

DEVENTER,
J. DE LANGE.
1860.

De Klooster-kronijken maken, gelijk bekend is, een aanmerkelijk gedeelte der middeneeuwsche letterkunde uit. Meestal opgesteld om berigt te geven van de stichting en uitbreiding, de begiftiging en het bestuur der godsdienstige vereenigingen, bevatten zij tevens ophelderingen over kerkelijk regt en kerkelijk leven; teekenen zij een aantal gebeurtenissen van hunnen tijd aan, die men elders niet geboekt vindt; vermelden zij namen van plaatsen en personen en dienen voor de Topographie en Genealogie. Het zijn onmisbare bronnen voor de Geschiedenis.

Weinig zoude men van de godsdienstige stichting te Zwolle, onder den naam van Bethlehem of Belhem bekend, weten, zonder de Kronijk van GERHARDUS COCCIUS. Volgens LINDEBORN, *Hist. Episc. Daventr.* p. 305, leefde deze omtrent het jaar 1420, hetgeen men ook wel daaruit zou

opmaken, dat de Kronijk slechts tot het jaar 1391 loopt. Doch VAN HATTUM, in zijne *Geschiedenis en Beschrijving van Zwolle*, V. bl. 160, plaatst zijnen leeftijd, met reden, eene eeuw later, omtrent 1520. Immers COCCIUS schrijft, dat hij haar op begeerte van Joannes Aldenzeel, zijnen Prior en tijdgenoot, met wien hij ingekleed was en professie gedaan had, bijeenverzamelde; en het blijkt van elders, dat deze Prior niet omtrent het jaar 1420, maar wel omtrent 1520 geleefd heeft. Dat de Kronijk niet volledig tot ons gekomen is, zal bij de mededeeling van den inhoud blijken, en zij moet oorspronkelijk veel verder dan 1391 gereikt hebben. LINDBORN zag ook niet meer, dan ons fragment; maar ROSWEIJDE haalt de Kronijk op het jaar 1471 aan. Hij doet dit in zijne *Notatio ad Vitam Thomae a Kempis Canonici Regularis ex variis auctoribus ab Heriberto Rosweijdo concinnatum*, staande achter *Heriberti Rosweijdi e Societate Jesu Vindiciæ Kempenses pro libello Thomae a Kempis de Imitatione Christi adversus Constantinum Cajetanum Abbatem S. Baronti, Antverpiae apud Petrum et Joannem Belleros MDCXXI*, en te gelijk met het *Chronicon Canonico-rum Regularium Ordinis S. Augustini Capituli Windesemensis, auctore Joanne Buschio, Can. Reg.; accidit Chronicon Montis S. Agnetis, auctore Thoma a Kempis Can. Reg., nunc primum in lucem edita una cum Vindiciis Kempensibus Heriberti Rosweijdi Soc. Jesu pro libro de Imitatione Christi. Antverpiae apud Petrum et Joannem Belleros. Anno 1621* uitgegeven. Hij beroept zich, bl. 121, bij de vermelding van het sterfjaar van Thomas, op het *Chronicon Bethleëmiticum*, waarin voorkomt: *Thomas a Kempis transit ex hac vita anno MCCCCLXXI.*

aetatis XCII. VIII. kal. sextiles (1). De pogingen van VAN HATTUM, om een volledig afschrift te verkrijgen, zijn vruchteloos gebleven.

VAN HATTUM heeft deze Kronijk, in zijn boven aangehaald werk, vlijtig gebruikt, zoowel bij het vermelden van de stichting der stad door bisschop Willebrand, als bij het

(1) Wij kunnen ons niet weêrhouden, om hier bij te voegen, wat ROSWEIJDE, in boven genoemd zeer zeldzaam geworden werk, op de vermelding van dit sterfjaar laat volgen: „Quod etiam confirmat carmen tabulae inscriptum, quae Swollis servatur:

Montanaeque domus, vicinorumque locorum
 Effigiem Thomae Kempisique vides.
 Qui sacri quondam primaria gloria dictus
 Ordinis, et phoenix delictumque gregis.
 Isula quas urbes, quas praeterlabitur arces,
 Quos saltus Vechtis, picta tabella refert.
 Bis denis LVstris annos si demseris oCto,
 oCCVbVit ThoMaa fVnctus, et astra petit.
 Hoc tibi, Dive, domus praeses Cuperinus alumno
 Mnemosijnnon posuit, quem prece junge Deo.

Hanc tabulam, quae Coenobium montis sanctae Agnetis una cum effigie Thomae à Kempis representat, fieri curavit ultimus coenobii illius Prior R. P. Cuperinus anno MD.LXIX (1569). In penultimo disticho aetatem Thomae diserte expressit, et simul obitum ejus Chronographico versu, prout illa aetas ferebat, litteris eminentioribus indicavit M.C.C.C.C.L.VVVVI. — Coenobium autem in Monte S. Agnetis vulgo dicitur *Bergh-clooster van mirakelen*, id est, Montis-monasterium miraculorum, quod nomen obtinnit ex miraculorum frequentia, quae Deus ibi exhibere solet, hodieque multi Catholici, antiquae retinentes pietatis, nudis id pedibus adeunt ob signorum ibi editorum et ipsius Thomae memoriam: cujus me suffragio enixe commendo.

Eene door den bekenden pastoor ARNOLD WAJER geauthentiscerde copij van de door Rosweijde vermelde schilderij is in het bezit van Mr. F. P. A. HEERKENS te Zwolle.

verslag der verovering van het kasteel Voorst, en vooral bij de geschiedenis van het convent zelf. Wij vinden evenwel in het Handschrift nog een en ander, dat niet bij hem voorkomt, als: de lijst van Schout en Schepenen te Zwolle in 1309; de lijst der verkregene goederen tot 1391; het regtsgeleerd advies bij het geschil met den pastoor te Zwolle, en de inkleeding der eerste kloosterbroeders.

Ofschoon dus een gedeelte èn bij LINDEBORN èn bij den genoemden Geschiedschrijver van Zwolle te vinden is, besloot de Vereeniging tot beoefening van Overijsselsch Regt en Geschiedenis, de Kronijk, zoo als zij voorkomt, uit te geven, en wel naar het éénige nog voorhanden afschrift, door de hand van pastoor ARNOLD WAJER (overl. 1692), en in het bezit van Mr. J. C. BIJSTERBOS te Kampen, die het daartoe bereidwillig afstond. Zij vleit zich eenigzins met de hoop, dat de uitgave, bij de tegenwoordige meerdere bekendheid van hetgeen in verzamelingen en archieven voorkomt, aanleiding geven kan, om het stuk hier of daar in zijne oorspronkelijke gedaante terug te vinden.

Het gesticht te Zwolle stond eerst onder het klooster Bethlehem of Bielhem bij Doetinchem en ontleende er zijnen naam van. Het archief van dit klooster bevindt zich thans in het provinciaal archief van Gelderland te Arnhem. Er is verslag van gegeven in de *Bijdragen voor de Vaderlandsche Geschiedenis en Oudheidkunde* van J. A. NIJHOFF, D. IX. bl. 1 volg. Het werd ons bereidwillig vergund, de stukken, die op het Zwolsche convent betrekking hebben, onder het oog te krijgen en te gebruiken.

1° Het originele testament van Bernardus de Vullenho,

van 8 Mei 1309, op perkament met de drie, gedeeltelijk beschadigde, zegels in groen was.

2° De originele goedkeuring van bisschop Guido, van 13 Jan. 1311, op perkament, met een zegel van groen was. — Daar beide deze stukken bij Coccius en van Hartum voorkomen, zullen aan den voet der bladzijden slechts enkele varianten aangeduid worden.

3° Brief van Johannes elect te Utrecht, van 30 Aug. 1323, op perkament, met een zegel in rood was, waarbij hij uitspraak doet in het geschil tusschen den proost van Bethlehem bij Doetinchem en de reguliere kanonniken te Zwolle, over de aanstelling van eenen prior en de onderhoorigheid van den laatsten aan den eerste. Bijlage A.

4° Eene bul van Paus Johannes (XXII) te Avignon, 1 Dec. 1323, op perkament, thans zonder zegel, waarbij de abt van St. Jacob te Luik, de aartsdeken van Famenne en de thesaurier der Luiksche kerk, gemagtigd worden, om de uitspraak van den elect te Utrecht voorn., waarvan de proost en het convent bij Doetinchem, voor zoo ver die uitspraak tegen hen was uitgevallen, bij den H. Stoel geappelleerd hadden, te bevestigen of te niet te doen. Bijlage B.

5° De abt van St. Jacob te Luik doet, 7 April 1326, uitspraak in het bovengenoemde geschil en vernietigt die van den bisschop van Utrecht, voor zoo ver zij tegen den proost van Bethlehem bij Doetinchem was uitgevallen. Op perkament met aanhangend zegel in bruin was. Van dit zeer breedvoerige stuk volgt slechts de aanvang en het slot, dat de einduitspraak bevat, in Bijlage C.

6° Eene bul van Paus Bonifacius (IX), van 29 Mei 1396,

op perkament, thans zonder zegel. De Paus, bekrachtigd hebbende de vereeniging der kloosters te Windesheim, te Eemsteen, te Marienborn bij Arnhem en van het Nieuwe Licht bij Hoorn, tot een generaal kapittel, onthefte het convent te Zwolle van de onderhoorigheid aan het klooster Bethlehem bij Doetinchem en vergunt, dat het zich onderwerpe aan het voornoemd generaal kapittel. Bijlage D. Uit dit stuk blijkt, dat de onderwerping van het convent te Zwolle aan het algemeen kapittel van Windesheim niet, gelijk LINDEBORN, p. 304, en VAN HATTUM, V. bl. 177, melden, omtrent 1430, maar reeds in 1396 heeft plaats gehad, en dat het *het vijfde* was, hetgeen in deze vereeniging werd opgenomen. Verg. ook DELPRAT, *Verhand. over Geert Groete*, 2de druk, bl. 218.

De stukken onder N° 3, 4, 5, 6 kunnen tot aanvulling der geschiedenis van het Zwolsche convent en van de Kronijk van Coccius dienen. Wij voegen er nog de lijst der goederen van het convent bij, zoo als zij, na het overlijden van den laatsten procurator des kloosters, Arnoldus van Middendorp, door de daartoe gecommiteerde provisoren zijn overgenomen. Het stuk is van 1599 en berust in het stedelijk archief van Zwolle.

CHRONICON GERARDI COCCHII.

Quod Monasterium Bethleemense non fuit ante Zwollam.

Longe sunt a veritate, qui contendere volunt, Monasterium nostrum jam fuisse, cum Zwolla nondum esset: fuit enim Villa et Parochia (licet parva) a multis annis ante nostram foundationem. Verum Anno Domini MCCXXXIII vel circa (1) Reverendissimus in Christo Dominus Willibrandus Comes de Oldenburch, trigesimus quintus Trajectensis Episcopus, dum in Villa Zwollensi graviter infirmatus in Curta sive Curia de Vollenho, et quae nunc est Bethleem Monasterium nostrum: sollicitaverunt apud illum Incolae pariter et Accolae, cupientes sibi leges dari municipales, ut villam scilicet efficeret Oppidum, qui libens annuit eorum

(1) Wij twifelen niet, of het geschil omtrent het jaar, waarin aan Zwolle stadsregten verleend zijn, 1233 dan wel 1230, moet in den laatsten zin beslist worden. Het afschrift van den brief, door VAN HARTUM, I. bl. 125, medegeedeeld, was naar eene fautive kopij, die hem verstrekt was. Maar in de kopij, in het Privilegieboek ter secretarie berustende, staat duidelijk aan het hoofd: *Anno dni Millesimo ducentesimo Tricesimo*, zonder bijvoeging van *tertio*. (Verg. v. H., bl. 133). En in het stuk zelf: *Millesimo ducentesimo Tric esimo*. De letters *ent*, die tusschen *Tric* en *esimo* gestaan hebben, zijn geradeerd en nog duidelijk te onderscheiden, en waren waarschijnlijk eene door den afschrijver begane en herstelde fout, evenwel niet van dien aard, dat daaruit het jaartal 1233 zou blijken.

votis et non multis post diebus supervivens obdormivit in Domino; vectusque fuit Trajectum, ibique ad S. Servatium sepultus.

Quo audito, ex omnibus circumvicinis Villagiis, scilicet Assenderp, Ittersum, Zuthem, Windesem, Herckelo, Oldeniel, Schelne, Spoolde, Westenholte, Vekaten, Mastebroeck, Langenholte, Ghenne, Haerst, Herfte, Berckmede, Wijtman etc. conglobati in Middelwyck, ubi major pars Zwollae erat, Oppidum effecerunt. Timore raptorum, qui in castris Voorst, Rechteren et Eerde morantes frequentes irruptiones in illos facientes, praedas agebant, velut e speluncis latronum.

De Scabinis et Plebiscitis jam Oppidi Zwollensis.

Confestim igitur, convocata multitudine, constituerunt duodecim ex proceribus Consules sive Scabinos, qui, una cum Judice ab Episcopo constituto, multitudinis agerent causas atque judicia decernerent, adsignato sigillo certo, cui insculpta erat turris cum S. Michaele, cuius exemplar in Arca nostra habetur, ad literas Scabinales appensum.

Hi autem fuerunt Scabini circa tempus foundationis domus nostrae similiter et Judex (ut patet ex litera sequenti.) Nos Johannes Seijnonis Judex, Wolbertus frater ejusdem, Wolterus de Langenholte, Borchardus dictus Bussekin, Gerardus dictus Tolnere, Hillebrandus de Dale, Johannes de Tyvere, Wilhelmus Schriuer, Henricus Vrilinck, Wolterus de Velde, Johannes Ludekini, Hermannus de Haersolte, et Bernardus de Yrte, Scabini Oppidi Swollensis, cujus conclusio habetur in praecedenti latere.

*Quando et quae Bona nostris ante Reformationem
provenerint.*

Anno Dni MCCCXIII. Frater Egbertus Provisor domus Regularium in Zwollis emit medietatem domus atque arcae

sitarum ante et retro extra portam Diese, juxta domum Johannis Godfridi, atque omnem haereditatem, quae venditione per mortem sui Patris provenire poterit.

Anno MCCCXVI. Prior et Conventus emerunt dimidiam urnam butijri annue ex haereditate sita ten Weerde.

Anno eodem Conventus aliquot agros emit op de Luer coram Johanne Seijnonis Judice in Zwollis et Scabinis.

Anno MCCCXVIII. Conventus emit domum Zuitlo dictam, pro qua solvit Marcas centum viginti et unam.

Anno XIX. Conventus emit medietatem granarii et areae jacentum retro domum suam ultro aquam pro XII libris parvorum denariorum, X denariis pro grosso computatis.

Anno XXI. Conventus emit bona in Hammis, dicta Daerlevoorde, coram Johanne Seynonis et Scabinis duobus.

Anno XXIII emit Conventus Decimam in Middele, coram D. Gerardo Praeposito Daventriensi, a quo dependebat.

Anno XXXII emit Conventus quartam partem prati siti in Derlo, pro certa summa pecuniae soluta.

Anno eodem emit Conventus XII solidos parvorum denariorum legalium pro octo Libris ejusdem monetae.

Anno XXXIX resignata fuit Conventui Heren bruyns waerschap, sita in marcka Zwollensi.

Anno eodem donatio facta est decem librarum parvorum denariorum legalium annuatim ex bonis in Marcka de Zuthem per illos de Zuthem.

Anno XXXVI emit Conventus bona nostra in Zalne pro nonaginta ₧ penningen, etc.

Anno XLII. Conventus recepit donationem ex Testamento Gijsele Voets, Sororis Prioris huius domus Johannis Smedeken, scilicet XII libras, et duos solidos mengelinum vini. Item dimidium Slach annue in Holtenbroeck.

Anno eodem Conventus emit sex jugera in Lyrebroeck et decem jugera in Wengeler marcke.

Anno XLVI emit Conventus decem libras parvae pecuniae ex bonis Tolme annue solvendis.

Anno XLVII emit Conventus ij et dim. Hoeve landts 1 veerdendeel in Lijrebroeck.

Anno XLVIII recepit Conventus donationem XV jugerum in Lijrebroeck a Dno terrae. Vide Literas Registri.

Anno eodem donata fuit Conventui donatio X librarum per Adolphum de Zuthem parvorum denariorum, et hoc annuatim ex Warandia sua in marcka Zwollensi sita.

Anno XLIV emit Conventus XII jugera in Langeslach et quatuor jugera in Herfter Marcka.

Anno L donata fuit Conventui annue ac perpetue una libra civitatis ex area Hermanni Grimme prope coemeterium.

Anno eodem donata fuit Conventui nostro in Hasselt ex testamento una libra annue. Item in promptis pecuniis XVI ℥, X ℥ et XIII ℥ cleijne.

Anno eodem donavit Wilhelmus de Bleke Priori et Conventui trecentas ℥ optimae pecuniae ad emendum redditus annuos pro una Missa quotidie facienda.

Anno eodem donata fuit una libra Conventui extra portam Diese ab Henrico Vrijlinck.

Anno eodem datae sunt Conventui duae librae annue toe Diese pro perpetua memoria quorundam.

Anno eodem donata fuit Conventui haereditas dicta Storckescore cum uno agro et uno modio siliginis annue sitis in parochia Ter Heijne.

Anno eodem donatae fuerunt Conventui XI ℥ annue. Et ad Ecclesiae ampliacionem octava pars cuiusdam fundi etc.

Anno LII. Adolphus de Zuthem miles donavit Conventui unam Warandiam sita in marcka Zwollensi.

Anno eodem remissi et condonati sunt Conventui septem grossi annue ex bonis nostris in Herckelo.

Anno eodem emit Conventus quartam partem areae sitae in Hasselt.

Anno eodem donata fuit Conventui dimidia urna butyri annue, id est een Half Emmer, ex pascua dicta dat Rot in Parochia de Hasselt.

Anno LVI emit Conventus bona ten Twenhuijsen cum una Warandia in den Dam.

Anno LX dati sunt Conventui nostro decem solidi, id est decem Schellingen ex bonis Lamberti de Diese in Herckelo sitis.

Anno eodem Conventus emit dimidiam Warandiam in Parochia Dalvessen et in Marcka de Luessen. Et haec permutata est pro pecia terrae de Sonnenvoort toe Eykenkaten.

Anno LXIV. Lambertus van Diese donavit Conventui XVIII R pachtgeldes annue ex bonis suis Herckelo, ad altare fundatum a Wilhelmo Bleke. Hoc Altare modo dicitur Altare S. Annae et Reliquiarum.

Anno LXIV permutavit Conventus noster unam libram annue pro quodam horto op Leijerweert.

Anno LXVIII acquisivit Conventus unam libram pecuniae annue in testamentum ex pascua dicta Bladeloke.

Anno eodem acquisivit Conventus decem et octo grossos op Itterssemer Luere.

Anno eodem remissa fuit Conventui omnis jurisdictio, quam quidam sibi praetendebant de Linthove in Hammis.

Anno LXIX emit Conventus iiiij et dim modios siliginis, quiannue pendebant ex Eijkenkaten.

Anno LXX facta fuit permutatio pascuarum quarundam in Zalne.

Anno LXXXI donata fuit Conventui jure Testamenti una pecia terrae, nostrae terrae circumsepta in Mastebroeck.

Anno LXXXIV donata fuit Conventui quaedam pascua dicta Grymmen-maet sita in Marcka Berckmede.

Anno eodem datus fuit Conventui in testamentum modius siliginis annue in Zalnhorst.

Anno LXXXV emit Conventus tres partes unius Warandiae in Schelner Marcka.

Et emit quatuor jugera terrae in Mastebroeck, sex libras Domini. Vide literam ex magno Registro.

Anno LXXXVI permutavit Conventus quinque R dominales ex domo Johannis Eschinck in Zalne.

Anno LXXXIV emit Prior et Conventus viam, quae sita est ante XL jugera nostra in Mastebroec in Zalner Slach.

Anno eodem fecit Prior et Conventus permutationem quandam peciarum terrae in marca Zwollensi.

Anno 1390 recepit Conventus in testamentum XXII florenos in propinam pro fratribus annue.

Anno eodem facta fuit Priori et Conventui resignatio praedii nostri in Hammis, toe Linde Koldenhoeve, et de domo Huijsmanni.

Anno 1391 emit Conventus cum Priore XII jugera landes in Mastebroec in Herfter Slach a Theodorico Gruter.

*De lite cum Curato habita super Oblationibus et
Sepulturis.*

Mortuo Guidone, Trajectensi Episcopo, qui Monasterium istud omniaque ejusdem bona sub sua acceperat protectione: continuo Curati Matricis Ecclesiae unus post alium impetitionem fecerunt atque lites ceperunt super Oblationibus atque Sepulturis, sub praetextu canonicae portionis. Quapropter Prior et Conventus consuluerunt Jurisperitum quendam, qui in hac causa Conventus esset Syndicus: qui Curato hoc modo respondit.

Bernardus, quondam Decanus Ecclesiae Daventriensis, in allodio, quod habuit in Villa de Zwollis, de licentia Rdi Patris ac Dni D. Guidonis, felicitis recordationis quondam Episcopi Trajectensis, nec non consensu Praepositi, Decani et Capituli ejusdem Ecclesiae Daventriensis, Oratorium fundavit Collegiumque Canonicorum Regularium instituit et ipsum Collegium competenter dotavit.

Idemque Episcopus Priori et Fratribus ibidem liberam concessit sepulturam, sepeliendi ibidem Fratres et Sorores Ordinis eorum, ac familiam eorum domesticam, qui ibidem

diem clausurunt extremam, ac alios, qui ibidem eligerunt sepeliri. Salvo tamen Ecclesiis Parochialibus jure suo, de quibus sepeliendis assumitur ac legatorum ac mortuorum canonica portio.

Occasione quorum nonnulli Curati dictae Ecclesiae Parochialis de Zwollis dicere voluerunt et adhuc volunt: quod Oblationes, quae in ipso Monasterio, sive Oratorio eorum offeruntur, cedere debeant Presbytero Ecclesiae Parochialis et non Priori et Fratibus ante dictis, cum receptio Oblationum inter jura Parochialia computetur, quia sunt decimae personales, quae debentur Ecclesiis, in quibus Parochiani audiunt divina et recipiunt Ecclesiastica Sacramenta. *Vt ex. de Paroch. c. ultimo (1), et de Decimis c. ad Apostolicae sedis (2).* Responsio Syndici.

Haec super allegata generaliter non sunt vera, quia Oblatio est nomen generale. *Vt ex. de ver. sig. c. causa carpen. plebis (3) et c. cum inter vos (4).* Et tres species continet sub se. Nam quaedam Oblatio seu donatio est in vita. Et de hac Curatus nihil potest sibi vendicare. *Ut ex de statu Monachorum c. 1 (5).* Alia est in morte, cum sepelitur: et de hac Curatus recipit portionem. *Ut ex. de sepul. c. de his (6) et c. cum super (7).* Et haec portio est quarta pars Oblationum. *Ut in dicto c. cum super et c. in nostra (8).* Nisi de consuetudine loci aliud habeatur. *Ut in c. certificari e. ti (9).*

Sed quid de Oblationibus, quae quotidie offeruntur in praedicto Monasterio ipsis Canonicis divina celebrantibus? Respondetur: quod cedent ipsis Canonicis. *Ut ex de excess. Praela. c. nimis iniqua § Eos (10).* Etiam quia Oblatio est gratuita et Ecclesiae Parochiali non debita. Sed nunquid

(1) *Decretal Gregorii. Lib. III. tit. 29. cap. 5.* (2) *Libr. III. 30. 20.*
 (3) *Libr. V. 40. 13.* (4) *Libr. V. 40. 29.* (5) *Libr. III. 35. 1.*
 (6) *Libr. III. 28. 4.* (7) *Libr. III. 28. 8.* (8) *Libr. III. 28. 10.*
 (9) *Libr. III. 28. 9.* (10) *Libr. V. 31. 16.*

aliquae oblationes sunt debitae Ecclesiae Parochiali? Dicit *Hosti.* in dicto *c. Nimis quod sic.* Quod verum est ratione consuetudinis vel paupertatis. Nam si Sacerdos adeo esset pauper, quod de bonis Ecclesiae sustentari non posset, vel si consuetudo haberet, quod in aliquibus festivitibus Parochiani offerre consueverunt, talis consuetudo laudabilis et observanda, *ex. de sim. c. ad Apostolicam audientiam* (1). Et idem videtur sentire *Inno.* in *c. de Parochiis in Rubrica.* Igitur concludo, quod omnes Oblationes, quae offeruntur in Monasterio praedictorum Canonicorum, dummodo solvant portionem de his, quae eis obveniunt causa sepulturae, cedent ipsis Canonicis. Et sic concessio seu donatio, eis a Guidone praedicto facta, juri communi concordat. Et propter hoc temporibus perpetuis est observanda.

Quanto tempore hujusmodi lites duraverint.

Sed dum Prior et Conventus in dies in temporalibus proficerent, eo amplius Curati magis inardescabant adversus nostros, qui se privilegiis ac jure defendebant. Erat autem controversia haec, lite pendente, usque ad annum trigesimum nonum, dum Prior noster Johannes Smedeken, cum Curato D. Hesselō Heijinck (qui et Canonicus Trajecti ad S. Joannem erat) finem huius litis faceret. Vnde hinc inde multae literae, multa instrumenta per Notarios facta in libro Registorum continentur.

De Concordiae qualitate cum Pastore.

Venerabilis Pater Johannes Smedeken, quintus Prior hujus domus, volens huic controversiae ac liti imponere finem, de voluntate Conventus sui, sumpto secum fratre Bartholdo de

(1) *Decretal. Gregorii. Libr. V. 3. 42.*

Zalne Concaonico, fecit compositionem cum Pastore supra- dicto et conventionem pro se et suis successoribus. Cujus summa haec est. Supradictus Ecclesiae Swollanae Vicecu- ratus concedit Priori et successoribus ejus, Conventuique de Belbeem ex inde et in totum tempus irrefragabiliter omnes Oblationes, Obventiones, Donaria, Testamenta, Funeralia, vel quovis nomine nominentur. Insuper et sepulturas omni- num volentium illic sepeliri (dummodo exequiae eorum in matrice Ecclesiae non negligantur) quae canonica portio in jure nominatur. Remisitque pro se et Ecclesia sua Priori et Conventui Belbeem omnem impetitionem, imo omne jus suum, quod in praedictum Conventum habuit, vel quomo- dolibet habere potuit, atque, fide sufficienti praestita, invio- labiliter observare promisit.

Hanc concessionem et unionem ipse D. Hesselus Pastor suo sigillo roboravit. Deinde Episcopus D. Johannes de Arckel, item Vrbanus Papa, item Bonifacius Papa, item Capitulum Daventriense, insuper et Consulatus Zwollensis; demum Legatus Cardinalis Nicolaus Cusa.

De Dno Reijnero successore Dni Hesseli etc.

Dnus Hesselus praedictus successorem habuit Ecclesiae Zwollensis, qui dictam unionem servare renuit. Vnde Con- ventus supplicationem, similiter et querelam exposuit summo Pontifici, qui continuo scripsit Abbati in Middelburch.

» Bonifacius servus servorum Dei Dilecto filio Abbati Mo- nasterii Middelburgensis, Trajectensis Dioecesis, salutem et apostolicam benedictionem. Sua nobis dilecti filii Prior et Conventus Monasterii in Zwollis, per Priorem soliti guber- nari, Ordinis S. Augustini, Trajectensis Dioecesis, petitione monstrarunt, quod, cum olim inter ipsos ex parte una, et quendam Hesselum dictum Heyinck, Rectorem Parochialis Ecclesiae in Zwollis, dictae Dioecesis, super jure funeralium corporum parochianorum dictae Ecclesiae decedentium quo-

rumlibet, apud dictum Monasterium sepeliri eligentium, ac nonnullis inde expressis Oblationibus ex altera, fuisset orta materia quaestionis, tandem, mediante Venerabilis Fratris nostri Episcopi Trajectensis consensu super his, amicabilem inter eos compositio intervenerit, prout in instrumento publico inde confecto plenius dicitur contineri.

Verum quia Reynerus, Rector dictae Ecclesiae, praefati Hesseli successor, compositionem eandem renuit contra iustitiam observare, Discretionem tuam per Apostolica scripta mandamus, quatenus, si est ita, dictum Reynerum ad observationem compositionis ipsius, sicut rite et sine pravitate est facta, et ab utraque parte sponte recepta, monitione praemissa, per censuram Ecclesiasticam praevia ratione compellas. Datum Romae apud S. Petrum nonis Julii Pontificatus nostri anno primo.

Consulatus inter hunc et nos pacem egit. » Nos Scabini et Consulatus concordavimus Dnos Priorem et Conventum nostrae civitatis Canonorum Regularium in Belheem, de omni impetitione aut actione, quam Dns Reynerus Vicecuratus noster praetendit super Oblationibus etc. In hoc quod Prior et Conventus solvet dicto Dno Reynero Curato singulis annis pro Oblationibus et caeteris iij ℥ dominales annue in Festo Martini Episcopi, salvo jure Matricis Ecclesiae, jure Dnorum de Belheem semper salvo. Datum sub sigillis Consulatus, Dni Reyneri et Conventus. Anno Dni 1387, pridie Decollationis Joannis Baptistae.”

Ab illo ergo tempore usque in praesens a nullo Curato passi sumus molestiam sive impetitionem super Oblationibus, Donariis, Exequiis, Anniversariis, seu etiam Sepulturis. Quia contenti sunt canonica portione, quam pro illa annue damus Curatis pro tempore, scilicet tres libras dominales in diebus Paschalibus, quando afferimus ab eo sacrum Oleum.

*Quomodo ad Electionem Praepositi Prior et Conventus
vocari solent.*

Capitulum Monasterii Bethleemense, Trajectensis dioecesis, Praepositura vacante, dilecto nobis Henrico Mininc, nostro Concanonico, salutem in Dno sempiternam. Cum, necessitate ingruente, nobis et dicto Monasterio nostro necesse sit, ut in personam idoneam concordemus, quae ad Praepositurae regimen suscipiatur expedire, quod sine generali Capitulo et Convocatione Fratrum nostrorum Capitularium et aliorum, quorum interest, fieri non deceret. Praefixo igitur pro expeditione praemissorum Capitulo, videlicet crastino Dominicae Laetare, vobis indulgemus per praesentes, quatenus Fratribus in Zwolla, et aliis nostris Concanonicis ac Fratribus, nomine nostro dictum diem capitularem ad expeditionem praemissorum fore praefixam notificetur, citantes eosdem et eorum quemlibet peremptorie ad eandem diem. Ut omnes qui velint hujusmodi interesse electioni, dicta die capitulari hora prima compareant in Capitulo nostro Bethleemensi: hoc quod super praemissis postulat ordo juris et visum fuerit expedire completuri cum intimatione. Quod sive venerit sive non: Nos tamen quid expedit faciemus. Et quia ad praesens sigillo nostro consueto caremus propter manifestas rationes, utimur sigillo venerabilis viri D. Reyneri Presbyteri Ecclesiae nostrae in Dottinchem, quod ad preces nostras praesentibus est appensum, in robur et evidentiam praemissorum. Et ego Reynerus, Plebanus Ecclesiae in Dottinchem, recognosco, sigillum Plebanatus mei praedicti ad preces honorabilium virorum Capituli Monasterii Bethleemensis praedictorum praesentibus appendisse et est appensum. Anno Dni MCCCXXXII in vigilia Annunciationis Mariae.

Praetensio Praepositi in Contrarium.

Nos Johannes Colve, Dei gratia Praepositus Monasterii

Bethleemensis, notum facimus per praesentes, quod, postquam electi fuimus in Praepositum Monasterii praedicti, venimus Zwollam et requisivimus a Priore et Conventu Zwollensi, ut facerent nobis obedientiam, sicut exigente jure tenerentur. Qui responderunt, quod, postquam non vocati in electionem nostram, qua in Praepositum fuimus electi, ipsi nollent nobis obedire nec electioni nostrae consentire. Nos diximus, quod ipsi nec jure nec consuetudine deberent vocari, nec interesse electioni praedictae.

Tandem ista altercatio erat inter nos deposita ac sopita, ita quod Prior et Conventus Zwollensis consensum uniformem adhibuerunt electioni nostrae, facientes nobis, sicut de jure tenebantur, obedientiam. Nos vero ex parte una, ipse Prior ac Conventus praedictus ex parte altera, fuimus concordati, ita quod deberemus mittere aliquos ex nostris Trajectum ad Jurisperitos ad experiendam hujus rei veritatem, quid juris esset. Quod ita factum est. Adierunt itaque venerabilem virum Dnum ac Magistrum D. Petrum de Lewenborch, Decanum Ecclesiae B. Mariae Trajectensis, ut certitudinem huius casus, et quid ipsius esset juris eis exprimere dignaretur. Ipse vero venerandus Doctor praedictus respondit: quod ipse solus de finali definitione casus praedicti nollet se intromittere. Sed dixit simpliciter, quod sibi videretur, quod nos, postquam haberemus eos corrigere, et ipsi tenerentur obedire nobis. Et quod ipsi merito essent in electione vocandi Praepositi, scilicet Monasterii nostri praedicti. In cujus rei testimonium sigillum nostrae Praepositurae praesentibus duximus appendendum. Datum anno Dni MCCCLXVII ipso die B. Aegidii Confessoris.

Ex hoc itaque tempore usque ad annum nonagesimum primum haec consuetudo utrimque servata fuit (ut prius) ut scilicet vocati ad electionem Praepositi, post eius confirmationem cum eodem reversi, eidem praestarent obedientiam, ille vero in continenti visitaret Conventum istum, cuncta rite ad normam regularem, quantum potuit, instituit.

Iste ergo Praepositus super memoratus statim post praestitam obedientiam visitavit Domum istam. Vbi inter caetera ordinavit, ut structuram ampliarent maxime ante Oratorium, quod admodum parvum festis diebus concursus populi minime capiebat. Maxime cum Dns ipsis in dies benediceret in Donariis, et Possessiones illis accrescerent. Et idcirco non esse rationi consonum, ut eorum quinque vel sex soli omnia consumerent.

Consuluit, imo voluit, ut, crescente temporali substantia, cresceret similiter et religiosa familia, et idcirco personas plures et idoneas religioni competentes inquirerent et acceptarent, ut ad minus decem Fratres habentes debitum Conventum efficerent. Dicebatque haec se in mandatis habere Dni Reverendissimi Dni Frederici Trajectensis Episcopi, ut suo loco dicemus.

Quod Zwollense Oppidum fuit exustum.

Anno Dni MCCCXXIII, anno videlicet sexto decimo post foundationem Domus nostrae, incendio periit Zwolla inopinato, in tantum ut vix novem domus incombustae remanserint. Periit etiam non minima pars structurae praeter Oratorium nostrum: eo quod illo tempore totum Oppidum Zwollense erat levis tecturae, hoc est arundinibus atque stramine tectum.

Ferebatur hoc incendium a castrensibus ex castro Voorst perpetratum. Dolebant enim, omnia vicina villagia conglobata eorum manibus ac rapinis effugisse. Et haec est prima et principalis causa ruinae ac destructionis castri praefati, quae accidit A° Dni M.CCCLXII, ut suo loco dicemus. Fuit autem hoc incendium nocte Margaritae Virginis. Inde versus :

Post M. post tria C. post X. duo quatuor Ique
Nox Margar. tollis igne tu concite Zwollis.

Anno Dni M.CCC.XXX in nocte Gregorii Papae irruerunt Castrenses de Rechteren et de Voorst, incendunt Ommen.

Post M. post tria C. ter et X. nox Gregoriquae
Ommen ab his castris Voorst, Rechteren flammata in astris.

De subversione Castris in Voorst.

Cum igitur insolentia, caedes atque rapina, similiter et incendia castrensis de Voorst indies magis ac magis inualescerent, nec Dni Episcopi admonitiones curarent, sed magis irridentes hunc quoque subsannarent, ipse Reverendissimus Dns Johannes de Arckel, Trajectensis Dns et Episcopus, ad illorum refranandam audaciam venit Zwollam 1562, feria quinta post Festum Jacobi, cum potestate magna Baronum ac Militum, Peditum scil. et Equitum cum civibus Zwollanis: obseditque confestim Castrum de Voorst.

Erat autem Voorst Castrum adeo validum, imo ex omni parte munitissimum prae omnibus Castris hujus Patriae, scil. Inferioris Germaniae. Fossata siquidem habebat duplicia et haec lata atque profunda. Muris ex fundamentis utrimque altissimis; murus autem interior et principalis ipsius Castris habebat in altitudine pedes octoginta, in latitudine duodecim: habuit insuper et antemurale et fortalium inexpugnabile. Cumque Dns cum suis bombardis atque tormentis nihil proficeret, illi autem sermones nefandos jactarent, voluit eos foetoribus lacessere, quos fortitudine superare nequibat. Fecit igitur fabricari quatuor machinas ingentes ligneas volubiles in Zwollis, loco qui ex effectu nomen sumpsit: *de blijmerckt*. Paratis instrumentis et machinis fecit illas equis attrahi usque ad fossata in quatuor locis; impletis quoque cadaveribus ac stercorebus humanis longe illa jactabantur ultra fossata et trans murum, in tantum ut dies intra paucos muri quodammodo aequarentur stercorebus.

Fuit ergo illic tantus foetor, quod omnes fere infirmarentur foetoribus, qui quotidie novis cadaveribus et humanis stercoribus supervenientibus augebantur. Cumque nullum succursum sperarent, necessitate coacti, se suaque dedentes ipsum Castrum Dno Episcopo tradiderunt, qui, accitis universae regionis hujus Buronibus, ipsum Castrum diruit ac solo adaequavit. At lapides dono dedit Zwollanis civibus, qui, allatis iis, ad Ecclesiae turrim consummandam usi sunt. Quanto autem tempore haec obsidio duravit sequentes indicant versiculi.

(Qui uti et alia plura hic defuerunt. Et sequentur haec.)

. . . Necessum sit coepta omittere. Cui Decanus: circumstantias, inquit, edissere necessarias. Nulla siquidem erit in exequendo difficultas. Duo, inquit Praepositus, sunt nobis necessaria ad foelicem hujus rei exitum consequendum, spirituale unum, temporale aliud. Spirituale, hoc est spirituales viri, qui Dno Deo hoc loco die noctuque deseriant; temporale vero est temporale subsidium, quo praedicti Dno servientes vegetentur et subsistere valeant. Tunc Decanus serena fronte. Heus, inquit, Dne Praeposite, qui dedit consilium ferat auxilium. Tuum erit, huic loco providere fratres probatos omni disciplina. Nostrum erit iisdem providere de victualibus caeterisque necessariis. Assignabo enim eis tum de redditibus ex meo Patrimonio et agris ac praediis comparandis, quantum eis pro tuo arbitrio sufficere poterit. Et, ut diutius te non differam, hanc quoque domum, quam inhabito in Oppido Zwollensi, cum omnibus Attinentiis, Utensilibus, Ornamentis, Libris, Pecoribus et omnibus Bonis meis mobilibus et immobilibus constitutis, tibi Dno Praeposito et Conventui tuo legabo juridice. Sed et meipsum ex tunc et in totum tempus vitae meae huic novellae Congregationi applicabo per sacri Habituum assump-

tionem. Sic adjuvet me Deus, siquidem ob hoc ipsum jam pridem cessi Decanatu. Tunc exhilaratus Praepositus exosculansque manum eius ait: dispersit, dedit pauperibus; justitia ejus manet in saeculum saeculi. Sic scriptum habemus de S. Patrono nostro Laurentio, quem tu Dne Magister pro viribus imitari disponis. Quia igitur hic saepe dictus Minister Christi etiam patronus nostrae Ecclesiae et nostri Collegii est: consensum eorum, quae a nobis tua exigit dominatio, negare non possumus imo nec debemus. Verbis igitur B. Laurentii (ut utar) si dictis facta compensas, faciam quid hortaris in Dei nomine. Hoc dicto submitisit Dns Decanus ex tunc et in posterum Monasterium hoc cum Ecclesia sua Dno Praeposito et suo Conventui Bethleëmense prope Dottinchem, ut constituat ad minus quatuor Fratres sui Ordinis Canonicos, qui in dicta domo Dno deserviant. Ita duntaxat, quod omnia bona antedicti loci habita et habenda eidem loco remaneant. Nec Praepositus nec Prior Bethleëmensis nec Conventus ille ab inde ad suam Ecclesiam transferre possint ullo, inquam, tempore. Et quod Prior in dicto loco de consensu Conventus ejusdem, dum instituendus fuerit, per Praepositum Ecclesiae institueretur. Sed et visitationem et correctionem similiter et Prioris destructionem praefatus Dns Praepositus in antedicto loco haberet. Postquam haec vir Deo dignus Dns Decanus perorasset latius, Praepositus haec quoque intulit: gratum supra modum habeo ea, quae dicuntur abs te Dno meo: sed hoc solum reliqui est, ut videlicet bona astipulatione fulciantur principali. Et necdum illa, verum et fundatio ipsa privilegiis roboretur. Tunc Dns Decanus promisit in brevi astipulationem Episcopalem affuturam, consensum quoque Archidiaconi Zallandiae, qui est Praepositus Daventriensis, consensum equidem Capituli ejusdem. Accersito quoque viro idoneo misit hunc Romam ad impetrandam Foundationis hujus confirmationem scilicet, et obtinendam Privilegiorum quorundam donationem. Sed et

bonorum habitorum ac habendorum Sedis Apostolicae protectionem. Quae quidem omnia tribus Bullis Apostolicis concessa sunt, non eodem anno vel sequenti, sed tertio vel quarto; forsán Nuncius vel diem obiit vel ad Audientiam tanto tempore admissus minime fuit, eo quod ipsa cum suis, Roma relicta, Italiam se contulerit, Viennae scilicet et Avenioni, prout ex ipsis Bullis proxime scribendis liquide patebit. Hoc pro certo tenendum, ipsas Bullas post mortem Dni Decani venisse ad hunc locum: iis itaque ratificatis et promissis Dns Praepositus commissionem, ut praefertur, acceptavit et hoc Monasterium nomine sui Monasterii insignivit, Bethleém scilicet nominans, quo nomine usque in hodiernum diem appellatur, qui est Annus Dni millesimus quingentesimus vigesimus: dum haec ego Frater Gerardus Coccius de voluntate venerabilis Prioris nostri Patris Joannis Aldenzeel, qui in investitione et professione consocii fuimus, collegi. Hoc igitur modo praefatus Dns Praepositus hanc Domum suae Ecclesiae et Monasterio incorporavit modo et forma supradictis.

*De Licentia Episcopi Trajectensis data Dno Bernardo
Decano fundandi Monasterium praedictum.*

Vir Dns Decanus superdictus, adhortante eum Dno Praeposito, morae inpatiens statim suis expensis accersiri fecit Officiale Curiae Trajectensis ex parte Dni Episcopi. Vocatisque Scabinis Oppidi Zwollensis, et Dno Frederico Praeposito Bethleémensi, una cum duobus Concanonicis suis, fecit Testamentum suum infrascriptum. Exhibuitque Officiali Licentiam Archidiaconi et Capituli Daventriensis. Quae omnia postmodum Anno Dni 1330 per Officiale Trajectensem, una cum Licentia Episcopi, in uno instrumento, quod vidimus dicitur, comprehendit modo quo sequitur.

Litera officialis Trajectensis. Universis praesentia visuris: Nos Officialis Curiae Trajectensis facimus manifestum, quod

nos quasdam literas, unam videlicet Venerab. Rdi in Christo Patris ac Dni Dni Guidonis, olim Episcopi Trajectensis, alteram vero Honorab. viri Dni Henderici Praepositi et Archidiaconi, et tertiam Capitularis Ecclesiae Daventriensis, Trajectensis diocesis, sigillis prout prima facie apparebat sigillatas, non rasas, non cancellatas, non abollitas, neque in aliqua ipsarum parte vitiatas, scilicet omni prorsus suspicionem carentes, vidimus et legimus tenores, qui sequuntur continentes.

Tenor primae literae talis est.

Litera Dni Episcopi Trajectensis. In nomine Dni Amen. Universis Christi fidelibus, ad quos praesentes literae pervenerint: Guido Dei gratia Episcopus Trajectensis, salutem in eo, qui est omnium vera salus. Quia ob honorem Dei et cultum sui Nominis gloriosi, meminimus, nos concessisse Licentiam quondam Dno Bernardo, Decano Ecclesiae Daventriensis, fundandi Oratorium in allodio suo sito in Oppido Zwollensi, ac instituendi ibidem Collegium Canoniorum Regularium, dictusque quondam Decanus, hac fretus nostra licentia, ibidem Oratorium fundaverit, Collegiumque Canoniorum Regularium ibidem instituerit, dictumque locum et Collegium competenter dotaverit, prout in literis super hoc confectis, plenius continetur. Quarum tenor de verbo ad verbum talis est.

Testamentum et Resignatio omnium bonorum foundationis nostrae. In nomine Dni Amen. Ego Bernardus de Vollenbo (1) Canonicus Ecclesiae Daventriensis, compos mentis licet languens corpore, Domum et structuram in Zwollis, cui inhabito, cum omnibus areis eidem adjacentibus, una cum Domo et bonis sitis in Herckelo, quae emi erga Gerlacum

(1) *de Vullenbo*, in het oorspronkelijk stuk.

de Herckelo. Item cum bonis in Middelwijck (1), quae emi erga Hermannum fratrem meum. Item cum bonis emptis erga Wychmannum filium Ysgheri. Item cum bonis emptis erga Arnoldum Ram et fratres suos. Item cum dimidietate prati empti (2) erga Engelbertum de Daventria. Item cum prato empto erga dictum Engelbertum et Petrum generum Lamberti, cum omnibus juribus et pertinentiis (3) dictorum bonorum. Cum Libris, Ornamentis, tribus Calicibus. Cum brasio, siligine, carnibus et omnibus utensilibus in dicta domo existentibus. Ego (4) et dono ex nunc ad cultum divinum in praedicta domo perpetuo habendum. Et locum ipsum cum omnibus suis attinentiis subijcio Ecclesiae Bethleëmensi Ordinis Regularium: et transfero in eandem tali conditione, quod Praepositus et Conventus dictae Ecclesiae perpetuo teneantur et habere debeant quatuor Fratres (ad minus) sui Ordinis Presbyteros, qui in dicta domo continue resideant et Deo inibi deserviant in divinis officiis exequendis. Ita quod omnia bona antedicti loci habita et habenda eidem loco remaneant. Ita quod Praepositus et Conventus Ecclesiae Bethleëmensis abinde ad Ecclesiam suam transferre non possint. Et quod Prior in dicto loco de consensu Conventus ejusdem, dum ibidem instituendus fuerit, per Praepositum Ecclesiae Bethleemensis instituatur. Et visitationem et correctionem in loco habeat (5) Praepositus memoratus.

Caeterum antedicto loco lego ducentas libras convertendas per manufideles meos in emptione Praediorum. Item lego eidem omnia Pecora mea, scilicet: Boyes, Vaccas, Porcos et omnes Equos meos. Et hoc omnibus, quorum interesse poterit, sub sigillo meo, quo usus fui, dum Decanatu praefui Daventriensis Ecclesiae. Et sub sigillis Officialitatis Curiae Trajectensis et Oppidi Zwollensis, quae ad preces meas sunt appensa praesentibus. Duxi publice intimandum.

(1) Middelwiic. (2) empta. (3) attinentiis. (4) Lego. (5) antedicto.

Scabini Zwollenses. Et nos Officialis Curiae Trajectensis et Scabini Zwollenses praedictis ordinationi et legationi praesentes interfuimus, una cum Dno Frederico Praeposito Ecclesiae Bethleemensis, Ludolpho de Brincko et Egberto de Wesenberge (1) suis Concanonicis ibidem praesentibus et dictam ordinationem acceptantibus nomine suo et Conventus sui, sigilla nostra ad preces praedictorum D. Bernardi, Praepositi Ecclesiae Bethleemensis et suorum Concanonicorum, praesentibus literis duximus apponenda in testimonium praemissorum. Datum et actum Zwollis in antedicta domo Anno Dni MCCC° nono. In die Ascensionis Dni nostri.

Confirmatio foundationis ab Episcopo Trajectensi post mortem fundatoris anno secundo. Nos foundationem dicti Oratorii, institutionem Collegii ibidem factam, et dotationem loci ipsius secundum ordinationem antedicti Dni quondam D. Decani superius expressam, gratas et ratas habentes, eas auctoritate ordinaria in Dei nomine confirmamus, decernentes locum ipsum (2) cum personis ibidem divino cultui sub regulari Ordine mancipatis et omnibus bonis suis habitis et habendis sub protectione sedis nostrae Trajectensis et nostra speciali suscipimus. Concedentes Priori et Fratribus ibidem, ut in loco praedicto liberam habeant sepulturam, sepeliendi ibidem Fratres et Sorores sui ordinis ac suam familiam domesticam, qui ibidem diem clauserint extremam, ac alios, qui ibidem elegerint sepeliri: salvo tamen Ecclesiis Parochialibus, de quibus ibidem sepeliendi, assumendi (3) jure suo (4) et Mortuuariorum canonica portione.

Statuentes ut idem locus perpetuo subsit Ecclesiae Bethleemensi, ita quod Praepositus Ecclesiae Bethleemensis ibidem habeat visitationem, inquisitionem et correctionem, et ibidem

(1) Weselsberge. (2) ecclesiastica emunitate et libertate gaudere, et quia loci ipsius incrementum, divina favente gratia pio desideramus effectu, locum ipsum (3) assumuntur. (4) ac legatorum et mortuuariorum.

Priorem possit perficere, qui praesit loco et Collegio memorato, qui ibidem sibi confitentes possit absolvere de peccatis sibi confessis, ac poenitentias injungere salutare, sicut Praepositus Ecclesiae Bethleemensis utitur et hactenus usus est in Collegio Ecclesiae Bethleemensis. Ac Priorem constitutum revocare et alium instituere quodocunque et quotiescunque secundum Deum et conscientiam suam sibi visum fuerit expedire. In cuius rei perpetuum testimonium et munimen sigillum nostrum praesentibus literis duximus apponendum. Datum Daventriae Anno Dni MCCCXI in Octava Epiphaniae Dni.

Tenor secundae literae talis est.

Nos Henricus, Dei gratia Praepositus et Archidiaconus Ecclesiae Daventriensis, universis praesentia visuris et audituris notum facimus in his scriptis, quod nos Licentiae, quam R^{mo} Pater et Dominus noster D. Guido, Dei gratia Episcopus Trajectensis, concessit venerabili viro D. Bernardo, Decano Ecclesiae nostrae, construendi Oratorium in proprio allodio suo in Oppido Zwollensi, et omnibus contentis in Literis concessionis praefati Dni nostri Episcopi super hoc confectis, nostrum adhibuimus consensum, et praesentibus tanquam Archidiaconus dictae Zwollensis Ecclesiae per praesentes sigillo nostro sigillatas. Datum Anno Dni MCCC octavo in die Laurentii Martijris.

Litera 3^{ia} Consensus Cap. Daventr. Nos Capitulum ecclesiae Daventriensis universis praesentia visuris et audituris notum facimus in his scriptis, quod nos Licentiae, quam Dns noster D. Guido, Dei gratia Episcopus Trajectensis, concessit venerabili viro D. Bernardo, Decano Ecclesiae nostrae, construendi in proprio allodio suo in Oppido Zwollensi Oratorium, et omnibus contentis in literis concessionis praefati Dni nostri Episcopi super hoc confectis, nostrum adhibuimus consensum et consentimus tanquam Patroni dictae

Zwollensis ecclesiae per praesentes, sigillo nostrae ecclesiae sigillatas. Datum Anno Dni MCCCVIII in die S. Laurentii Martijris.

De morte Fundatoris et primi Canonici hoc loco investiti et professi.

Interea dum haec agerentur vir D. Bernardus fundator noster, anxius et sollicitus ut cuncta rite ad Dei honorem fierent, coepit quotidie viribus corporis destitui. Vocato igitur Dno Frederico Praeposito Bethleemensi, ait illi: Pater mi et Dne, ecce cogitavi ut aedificarem domum et ad aedificandum in paupertatricula mea omnes impensas praeparavi. Sed et ipsam cum Dei adjutorio consumatam et consecratam laetus aspicio. Super haec hilaescit animus meus, videns adesse Fratres tuos Canonicos, qui in eadem Domino Deo deser-
viant. Enixius igitur deprecor tuam dominationem, ut me quoque horum consortio participem efficias, sacrum Religio-
nis habitum mihi tribuens. Est quippe hoc mihi in desiderio a multis retroactis annis, insuper et ex voto. Et licet sim corpore languens, sum nihilominus compos mentis. Tunc Praepositus, assumptis primis illis Fratribus, venit ad locum ubi vir Dns lecto decumbebat faciensque cuncta juxta mo-
rem, induit eum habitu Novitiatus; inchoataque ibidem Missa, post Offertorium induit eum integro, subtili scilicet et superpellicio cum almucio; fecit quoque vir Dns suam Professionem devotissime. Post eum Dns in dies magis ac magis coepit infirmari, unde Fratres timentes munierunt eum Ecclesiasticis Sacramentis. Tandem, adveniente termino, quem nullus evadere poterit, vir Dns Bernardus de Vollenho, quondam Decanus Daventriensis, hujus Monasterii B. Lau-
rentii Martijris in Zwollis, diem obiit decimo 7timo Kalendas Junii, altero anno Foundationis, qui fuit annus Dni M.CCC nonus.

Sepelierunt quoque eum honorifice (ut decuit) summa

cum reverentia in Oratorio praedicto in eum locum, ubi nunc est Altare S. Annae et Reliquiarum, forte cum illo tempore fuit ibi summum Altare, quia Ecclesia tunc adhuc erat parva. Nam a Choro nostro usque ad plateam aedificavit P. Joannes Smedeken, quintus Prior, et Chorum aedificavit D. Joannes Wael, nonus Prior et Reformator hujus domus.

Confirmatio sedis Apostolicae Monasterii et omnium bonorum nostrorum: sed et Privilegia non minima.

Post felicem D. Decani nostri Fundatoris discessum anno tertio venerunt binae Bullae Apostolicae, continentis confirmationem personarum ac omnium bonorum Monasterii in Bethleem Zwollis, quarum tenorem hic subjicere ratum duxi ad oblectationem.

Prima Bulla Papae. Clemens Episcopus servus servorum Dei dilectis Filiis Priori et Conventui Monasterii in Zwollis, per Priorem soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, Trajectensis dioecesis, salutem et apostolicam benedictionem. Cum a nobis petitur quod justum est et honestum, tam vigor aequitatis quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Ea propter dilecti in Dno Filii vestris justis postulationibus grato concurrentes assensu, personas vestras et locum, in quo divino estis obsequio mancipati, cum omnibus bonis, quae in praesentiarum rationabiliter possidentur aut in futurum justis modis, praestante Dno, poteritis adipisci, sub B. Petri et nostra protectione suscipimus. Specialiter autem Domus, Terras, Possessiones et alia Bona vestra, sicut ea juste ac pacifice possidentur, vobis et Monasterio vestro auctoritate Apostolica confirmamus et praesentis scripti patrocinio communimus: nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae protectionis et confirmationis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare

praesumserit, indignationem Omnipotentis Dei, et Beatorum Petri et Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum. Datum XIII Kalendas Decembris Pontificatus nostri Anno septimo.

Tenor Secundae Bullae sequitur, confirmandi omnia bona tradita a Fundatore.

Secunda Bulla Papae. Clemens Episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis Priori et Conventui Monasterii in Zwollis per Priorem soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, Trajectensis dioecesis, salutem et Apostolicam benedictionem. Cum a nobis petitur quod justum est et honestum, tam vigor aequitatis quam ordo exigit rationis, ut id per sollicitudinem officii nostri ad debitum perducatur effectum. Sane petitio vestra nobis exhibita continebat, quod quondam Bernardus de Vollenho, Decanus Ecclesiae Daventriensis, dictae Dioecesis, cupiens terrena pro caelestibus, transitoria pro aeternis felici commercio commutare, quaedam Nemora, Prata, Terras, Domos et nonnulla alia Bona, quae in Sallandia, Zwollis, Herkelo et Middewijck, villis dictae dioecesis, dum viveret, obtinebat et tunc ad eum ratione personae suae spectantia Vobis et Monasterio vestro pro suo et parentum suorum animarum remedio pia et provida liberalitate donavit, prout in publico instrumento inde confecto plenius dicitur contineri. Nos igitur, vestris justis supplicationibus inclinati, quod super hoc pie et provide factum est gratum et ratum habentes, id auctoritate Apostolica confirmamus et praesentis scripti patrocinio communitus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae confirmationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumserit, indignationem Omnipotentis Dei et B. Petri et Pauli, Apostolorum ejus, se noverit incursum. Datum Viennae V Kalendas Decembris Pontificatus nostri Anno septimo.

*Quod Canonici hujus domus licite possunt recipere
Haereditates qualescunque.*

Cumque fieret longa et, ut ita dicam, taediosa expectatio Bullarum jam super positarum, Venerabilis Praepositus una cum Conventu suo apposuerunt et secundum mittere Nuntium, qui obtineret ab ipsa Sede Apostolica Privilegium legitimae successionis haereditariae. Cujus Privilegii Bullam reportavit in haec verba.

Clemens Episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis Priori et Conventui per Priorem soliti gubernari, Ordinis S. Augustini, Trajectensis dioecesis, salutem et Apostolicam benedictionem. Devotionis vestrae precibus inclinati, praesentium tenore vobis concedimus: ut possessiones et alia bona mobilia et immobilia, quae liberas personas Canonico-
rum vestrorum, ad Monasterium vestrum convolantium mundi relicta vanitate, et Professionem facientium, in eodem jure successionis vel alio justo titulo si remansisset in saeculo, contigissent, et quae ipsi existentes in saeculo potuissent vobis libere erogare, valeatis petere, recipere et etiam retinere sine juris praejudicio alicui. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae concessionis infringere vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem Omnipotentis Dei et Beatorum Petri et Pauli, Apostolorum ejus, se noverit incursum. Datum Avenioni 8 kal. Julii, Pontificatus nostri Anno octavo.

De primitivorum Fratrum nostrorum Investitionibus.

Post mortem itaque Fundatoris nostri Praepositus Bethleemensis, sicut de consensu sui Conventus piae memoriae Dno Fundatori promiserat, in continenti quatuor suae domus Fratres Sacerdotes huc adduxit, Dno Deo die noctuque servituros, qui et in Oratorio jam exstructo Sacra facerent, unde eis libros plures contulit pro divino officio, scilicet:

Psalteria, Gradualia, Antiphonalia, aliosque ad Bibliothecam sive lectionem Refectorii deservientes.

Et ad plures annos non fiebant Novitiorum investiones: scilicet cum investiendi instaret tempus, mittebantur ad Monasterium Bethleemense, ubi et a Praeposito ejusdem loci investiebantur. Sicque reversi post elapsum annum Priori a Praeposito praefato ordinato Professionem faciebant. Duravitque ille modus per annos octoginta duos, dum D. Joannes Wael Anno Dni 1391 praeficeretur huic domui Prior, de quo suo loco, quid egerit, dicemus.

Nomina Fratrum primitivorum ante reformationem. Qui autem fuerint primitivi Fratres, quos antedictus Praepositus de suo Conventu ad istum locum destinavit inchoandum, et qui ab eodem et suis successoribus in Bethleem prope Dottinchem successive investiti atque Priores ab eodem instituti sunt, subsequenter enarrabimus, adscriptis annis quibus decesserint et ubi sepulti fuerint.

Henricus de Stockem primus Prior hujus domus, obiit Ao. 1320.
Lubbertus Campis Presbyter professus, obiit Ao. 1327.
Gerardus Engerinck Pbr. professus, obiit Ao. 1328.
Johannes de Rore Prior hujus domus, obiit Ao. 1330.
Hendericus de Arden Pbr. professus, obiit Ao. 1333.
Joannes Smedeken, Prior domus hujus, obiit Ao. 1337.
Bartholdus de Zalne Pbr. professus, obiit Ao. 1370.
Hendericus Mastebroeck Pbr. professus, obiit eodem Ao.
Hermanus Zelle Pbr. professus, obiit eodem Ao.
Hendericus de Kreijenschate, Prior domus hujus, obiit eodem Ao.
Theodoricus Wijtenhorst Prior, obiit Ao. 1580.
Egbertus de Berghe Pbr. professus, obiit Ao. eodem.
Nicolaus Peren Pbr. professus, obiit eodem Ao.
Wilhelmus de Twickelo Pbr. professus, obiit Ao. 1382.
Gerardus Gruter Diaconus professus, obiit Ao. 1386.
Hendericus de Ommen, Prior hujus domus, obiit Ao. 1388.
Lubbertus Gerwini Diaconus professus, obiit Ao. 1591.

Isti praescripti Fratres investiti fuerunt, ut supra dictum est, habitantes parvo muro longo tempore in Curta sive Curia de Vollenho,¹ sic dicta eo quod esset allodium sive habitatio parentum Fundatoris, vocati Dns Bernardus Vollenho, cui loco per Praepositum Fredericum supradictum nomen sui Conventus indidit, hoc est Belheem, latine Bethleem.

Quomodo sensim in temporalibus succreverint.

Quoniam autem familia parva numero fuit ab initio, ut puta quatuor sive quinque Fratrum Sacerdotum, sufficiebant illis bona a Fundatore illis assignata. Verum crescente familia accrevit similiter et terrena substantia. Inprimis ipse Dns Fundator noster, priusquam moreretur, emerat quaedam bona in Zallandia, ac in Parochia et in Oppido Zwollensi, tam in agris, quam in pratis et pascuis et warandiis, censibus etc., pro certa summa pecuniae, videlicet ducentis et quinquaginta libris nigrorum turonen. etc. Est litera scabinalis, quae hoc modo concluditur: In cujus rei testimonium rogati ab Emptore et Venditoribus dedimus saepe dicto D. Bernardo Decano Daventriensi nostro concivi et burgensi praesentes literas sigillo Oppidi nostri sigillatas. Datum Anno Dni MCCC octavo feria 4 post Festum Paschae.

Anno Dni MCCCX. Hendericus de Stockem Clericus et Jutta soror ejus religiosam vitam ducere cupientes, dederunt se et sua domui Ordinis Regularis in Zwollis etc., domum scilicet de Avereesch cum attinentiis suis sitam toe Linderte in Parochia Raelte. Consensit Guido Episcopus Trajectensis. Actum Daventriae Anno quo supra ipso die Willibrordi Episcopi.

Anno Dni MCCCXX in crastino Epiphaniae, cum jam Hendericus Stockem esset Prior et soror ejus Jutta conversa hujus domus, citatus fuit coram Dno Gerardo Praeposito Daventriense a tribus Fratribus de Tynen-campe super minuta decima domus et bonis Avereesch in Raelte, jura-

mento probavit, quod praefatae decimae ad se et ad nullum alium pleno jure pertinerent. Sicque Fratres illi contentati promiserunt, se nunquam post hoc mentionem facturos. Acta sunt haec praesentibus cum Priore praedicto, Lubberto et Joanne, Canonicis suis, atque aliis fide dignis testibus. Reservavit ex bonis istis Episcopus sex flor. ann.

A. Nos Johannes dei et apostolice sedis gratia Electus Traiectensis notum facimus vniuersis, quod super causa, lite et coutrouersia, habitis et exortis inter religiosos viros, prepositum monasterii siue ecclesie betlehemensis ex parte vna, et patres canonicos regulares in suollis ex altera, super institutione et destitutione prioris dictorum canonicorum de suollis, et electione, visitatione, correctione et subiectione eorundem, dictis partibus coram nobis legitime comparentibus et super premissis per nos de plano procedi potentibus, visis et auditis rationibus hinc inde ac instrumento foundationis et dotationis domus dictorum canonicorum de suollis et confirmationis eiusdem, habitoque vna nobiscum iurisperitorum consilio, dei nomine inuocato, declarando pronuntiamus, institutionem et destitutionem dicti prioris suollensis ad prepositum ecclesie betlehemensis de consensu conuentus suollensis pertinere, confirmatione ipsius prioris nobis reseruata, dictumque prepositum betlehemensem in dicta ecclesia suollensi visitationem, inquisitionem et correctionem habere, receptionem vero fratrum seu canonicorum in eadem ecclesia suollensi et dispositionem bonorum eiusdem ad ipsos priorem et canonicos siue fratres suollenses spectare declarantes, cum bona conuentus suollensis ad conuentum betlehemensem nulla ex causa juxta fundatoris dicte domus intentionem poterint peruenire, et si qua dubia circa premissa seu eorum aliquod

remanserint declaranda, nostre declarationi reseruamus. Pronunciatum et datum presentibus ven. viris dominis Jacobo preposito sancti Johannis, Egidio decano sancti saluatoris, Suedero de Vorne canonico maioris ecclesiarum Traiecten. et pluribus alijs fidedignis. Anno domini M.CCC vicesimo tertio in crastino decollationis beati Johannis.

B. Johannes episcopus seruus seruorum dei dilectis filijs Abbati monasterii sancti Jacobi et Archidiacono de famenna ac Thesaurario Leodien. ecclesie salutem et apostolicam benedictionem. Sua nobis Prepositus et Conuentus monasterii Bethlemen., per Prepositum soliti gubernari, ordinis sancti Augustini, Traiecten. diocesis, petitione monstrarunt quod institutio et destitutio Prioris oratorii siue domus Suollen., eiusdem ordinis, dicte diocesis, eidem monasterio pleno iure subiecti, nec non visitatio, correctio et reformatio Prioris et fratrum eiusdem oratorii siue domus Suollen., et receptio ipsorum fratrum ad eosdem Prepositum et Conuentum de antiqua et approbata et hactenus pacifice obseruata consuetudine pertinere noscuntur, et tam ijdem Prepositus et conuentus quam predecessores eorum in pacifica possessione uel quasi iuris instituendi et destituendi Priorem dicti oratorii siue domus, nec non uisitandi, corrigendi et reformandi fratres eosdem, ipsosque fratres recipiendi fuerunt a tempore foundationis oratorii supradicti. Cumque ijdem Prior et fratres, falso asserentes premissa, non competere Preposito et Conuentui supradictis, eosdem Prepositum et Conuentum super hijs petendo ipsos super premissis, perpetuum imponi silentium coram venerabili fratre nostro, Episcopo Traiecten., auctoritate ordinaria traxissent in causam, idem Episcopus in causa ipsa procedens, partim pro dictis Preposito et Conuentu, et partim contra eos sententiam promulgauit, a qua iidem Prepositus et Conuentus, in eo quod contra ipsos lata extitit, ad

sedem apostolicam appellarunt. Quocirca discretioni vestre, de utriusque partis procuratorum assensu, per apostolica scripta mandamus, quatenus apud Leodium, legitime in huiusmodi appellationis causa procedentes sententiam ipsam in eo quod contra ipsos lata extitit, confirmare uel infirmare, appellatione remota, curetis prout de iure fuerit faciendum. Quod si non omnes hijs exequendis potueritis interesse, duo vestrum ea nichilominus exequantur. Datum Auinion. kl. Dec. Pontificatus nostri Anno Octauo.

C. In nomine domini Amen. Uniuersis presentes litteras inspecturis Abbas monasterii sancti Jacobi Leodien. iudex a sede apostolica datus vna cum venerabilibus viris Archidiacono de famenna et Thesaurario in Ecclesia Leod. qui Archidiaconus nobis vices suas commisit, dicto Thesaurario se sufficienter excusante, in causa appellationis que auctoritate apostolica vertitur coram nobis inter etc.

Quapropter, Christi nomine inuocato, pronunciamus et finaliter diffinimus in hijs scriptis in hunc modum. In nomine domini Amen. In causa, que, per appellationem ad sedem apostolicam interpositam, ad nos deuoluta dinoscitur et vertitur coram nobis inter Johannem de sancta barbara, prepositi et conuentus monasterii bethlemensis, Traiecten. dyoc., appellantem ex una parte, et Gerardum dictum mol, prioris et fratrum domus suollen. dicte dyoc. appellatorum ex altera, procuratores nomine procuratorio dictarum partium et pro eis, visis et attente discussis meritis dicte cause, quia per confessionem predicti Gerardi, procuratoris dictorum prioris et fratrum domus suollen. factam in iudicio coram nobis, euidenter apparet, quod a tempore foundationis et dotationis dicte domus suollen. ordinatum extitit, et a domino Guydone, tunc traiecten. episcopo, approba-

tum ac etiam ab eodem auctoritate ordinaria confirmatum, quod prepositus et conuentus dicti monasterii bethlemen. soli et in solidum haberent potestatem non solum instituendi ac destituendi priorem dicte domus suollen., quotiens eis expedire videretur, absque consensu conuentus et fratrum ipsius domus suollen., sed et nominandi, eligendi, recipiendi et proficiendi fratres et canonicos dicte domus suollen. presbyteros, qui ibidem in habitu regulari deo deseruirent et etiam continue residerent pro diuinis officiis exercendis, et quod ex huiusmodi ordinatione, institutione et confirmatione, premissa spectant et pertinent ad prefatos prepositum et conuentum monasterii bethlemen. solos et in solidum, et non ad alium, absque consensu prioris aut fratrum dicte domus suollen.; suntque dicti prepositus et conuentus monasterii bethlemen. a tempore foundationis dicte domus suollen. et citro in possessione uel quasi pacifica et quieta iurium predictorum usque ad tempora illa, quibus nouissime dicti suollen. ipsos bethlemen. super hiis perturbare et inquietare ceperunt. Conuocato jurisperitorum consilio, Christi nomine inuocato, sententiam a Reuerendo in Christo patre et domino, Johanne dei gratia Traiecten. episcopo, contra dictos bethlemen. pro ipsis suollen. super dictis iuribus nuper latam, infirmamus, ac pronunciamus, dictos bethlemen., quantum ab hoc, ab ipsa sententia bene et legitime appellatione, predicta iura ad dictos bethlemen. solos et in solidum pertinere et eis competere finaliter declarantes, ac institutionem fratris Henrici de Arden in priorem dicte domus suollen. necnon receptionem domini Gerardi de Engherinck presbyteri in fratrem et canonicum domus eiusdem pro parte dictorum suollen. post appellationem huiusmodi attemptatas, etiam reuocantes, sententiam vero prefati domini Johannis, quoad alia in ipsa contenta, de quibus coram eo inter predictas partes tunc lis siue questio vertebatur, confirmamus, questione expens. nobis reseruata. In quorum omnium et singulorum premissorum testimonium et muni-

men litteris presentibus sigillum nostrum duximus apponendum. Datum anno domini MCCCvicesimo sexto feria secunda post dominicam: misericordia.

D. Bonifacius seruus seruorum Dei. Vacantibus sub religionis obseruantia studio pie uite apostolici fauoris presidium libenter impendimus et in hijs, que solidationem status necnon perpetuam pacem et tranquillitatem eorum respiciunt, nos eis gratiosos et fauorabiles exhibemus. Dudum siquidem pro parte dilectorum filiorum sancte Marie in Windesem et in Eemsteen ac Fontis beate marie prope Arnhem, necnon Nouelucis prope Hoern, per Priores solitorum gubernari, ordinis sancti Augustini, Traiecten. dioc., Monasteriorum, Priorum et Conuentuum nobis exposito, quod olim ipsi pie ac iuste attendentes, quod quia in diuersis mundi partibus quamplura Monasteria fraterna uisitacione caruerant, in progressu sancte religionis ac in debita et regulari disciplina notabiliter perierant, et cupientes huiusmodi ipsorum Monasteria in laudabili et debita obseruatione conseruari, ac scandalis et periculis, que uerisimiliter exoriri possent, salubriter obuiare uolentes, statuerant et etiam se inuicem colligando ordinarant, quod singulis Annis Capitulum generale per Priores et Canonicos eorundem Monasteriorum celebraretur et superior ac omnes alii Priores eorundem Monasteriorum cum ipsorum Conuentibus eisdem Capitulo obedire tenerentur, Prior uero eiusdem Monasterii sancte Marie in Windesem esset et manere deberet superior eorundem, nisi propter notabilem utilitatem uel necessitatem dictorum Monasteriorum in duobus Capitulis generalibus continuis omnes diffinitores concorditer eandem superioritatem cum priuilegijs suis ad aliud Monasterium siue domum ipsius ordinis ducerent transferendam. Et quod in eodem Capitulo nominarentur Electores diffinitorum et diffinitores huiusmodi eligerentur ad instar Capitulum generalium per Priores

et fratres ordinis Carthusien. alias celebratorum, quiquidem diffinitores haberent una cum superiore, Priore prefato, plenariam potestatem statuendi, corrigendi et reformandi, que secundum deum pro conseruatione religionis et ordinis sancti Augustini predictorum melius et utilius uiderent expedire, ac quicquid ab eis omnibus, uel saltem a maiori parte ipsorum, concorditer diffinitum foret seu statutum, publicaretur et diligenter tam a prelatis quam a subditis primo Anno obseruaretur, Secundo uero Anno eadem statuta examinarentur ac in Tertio approbarentur, si approbanda uiderentur, et si ea approbari contingeret decetero plenam haberent in omnibus eorum Monasterijs firmitatem. Ita tamen quod huiusmodi statuta quemquam ad culpam minime obligarent sed ad penam, nisi ea quis in contemptum dicti ordinis sancti Augustini transgredi presumeret. Et insuper statuerant et ordinauerant quod singuli Priores dictorum Monasteriorum per se aut per suas litteras absolutionem officiorum Prioratum, eis commissorum, in generali Capitulo petere Annis singulis tenerentur, Primo Prior superior ab antiquiore Priore post eum, et subsequenter omnes a superiore Priore, et deinde fieret tractatus de absolutione singulorum Priorum eorundem, quodque prefati diffinitores, in quantum eis uideretur, huiusmodi Priores et eorum quemlibet a regiminibus dictorum Monasteriorum absoluere possent et Conuentibus ipsorum Monasteriorum significare, et quod Conuentus Monasterii, sic Priore carentis, uocatis duobus alijs Prioribus Monasteriorum eorundem, qui electioni huiusmodi interessent, alium Priorem sibi eligere ualerent, dictaque electio per prefatos duos Priores confirmari deberet, que forma electionis et confirmationis etiam obseruanda esset in obitu uel resignatione seu depositione cuiuscunque Prioris alicuius Monasteriorum eorundem. Si uero Conuentus alicuius Monasteriorum eorundem ex aliqua causa iure eligendi ipsis Priorem, cum casus uacationis adesset, priuati existerent, electio et confirmatio huiusmodi ad generale

Capitulum, si commode differri posset, alioquin ad ipsorum superiorum Priorem immediate deuolueretur. Preterea Prior superior, qui pro tempore foret, cum suo conuentu singulis Annis super eisdem Monasterijs et domibus eiusdem ordinis, in casibus, qui ad Capitulum generale commode differri nequirent, illam auctoritatem et potestatem haberet, quam haberent predicti diffinitores dum generale Capitulum huiusmodi celebraretur, et quod nulli ipsorum ad aliquem preterquam ad superiorem Priorem uel generale Capitulum liceret appellare, dictique diffinitores ordinarent uisitatores, qui nomine dicti Capituli singula Monasteria et domos dicti ordinis iuxta formam eis ab eodem Capitulo traditam, cum potestate corrigendi excessus, tam in capite quam in membris, uisitarerent, quodque ut in omnibus monasterijs aut domibus eis colligatis uel subiectis, aut imposterum subiiciendis, cuiuscunque diocesis essent, in diuino officio omnes uniformiter seruarent secundum ordinatum ecclesie Trajecten., demptis quibusdam historijs specialibus, quas Romana ecclesia noscitur non seruare, et additis resecatisque quibusdam alijs secundum quod diffinitores Capituli generalis religioni et deuotioni omnium ipsorum iudicarent conuenire; ac nobis humiliter supplicato ut statutis colligationi et ordinationibus huiusmodi robur apostolice confirmationis adijcere ac quod si aliqua alia Monasteria dicti ordinis sancti Augustini imposterum construi contingeret et statutis colligationi et ordinationibus predictis uoluntarie se submitterent, priuilegijs supradictis quatuor Monasterijs concessis gaudere possent concedere dignaremur. Nos colligationem, statutum et ordinationem prefata rata habentes et grata, illa auctoritate apostolica per nostras litteras confirmauimus ac eadem auctoritate concessimus, quod si in futurum aliqua alia Monasteria eiusdem ordinis sancti Augustini construi de nouo contingeret et huiusmodi statutis colligationi et ordinationibus liberaliter et uoluntarie se submittere uellent, ut prefertur, gauderent priuilegijs illis, quibus predicta

quatuor Monasteria quomodolibet gauderent seu etiam gaudere possent, prout in dictis litteris plenius continetur. Verum sicut exhibita nobis nuper pro parte dilectorum filiorum Prioris et Conuentus Monasterii in Swollis, etiam per Priorem soliti gubernari, ordinis sancti Augustini et Traiect. dioc. predictorum petitio continebat, dictum eorum Monasterium, ex ipsius fundatione, Monasterio in Belheem, ordinis et dioc. eorundem, quod in temporali dominio ducis Gelrie pro tempore existentis consistit, et a quo predictum eorum Monasterium satis longe distat, suffuisse et ad huc subesse dinoscitur, ipsique Prior et Conuentus Monasterii in Swollis ab huiusmodi fundatione et alias de antiqua et approbata et hactenus pacifice obseruata consuetudine ad supradictum Monasterium in Belheem nouitios suos, ut regularem habitum dicti ordinis sancti Augustini recipiant, et ut etiam lapso probationis Anno ordinem profiteantur, eundem (?) mittere sunt astricti in ipsorum satis magnum dispendium et grauamen. Cum autem, sicut eadem petitio subiungebat, Canonici dicti Monasterii in Belheem ab obseruantia regularis discipline necnon statutorum antiquorum dicti sui Monasterii, quorum autentica exemplaria adhuc habentur, in multis miserabiliter declinarint et iamdiu discesserint, ac personis aliorum Monasteriorum ordinis et dioc. predictorum in huiusmodi regulari disciplina ualde dissimiliter uiuant, ac Canonici predicti Monasterii in Swollis, huiusmodi suorum superiorum uestigiis inherentes, multis Annis et temporibus citra absque regulari disciplina in animarum suarum graue periculum, et aliqui eorum incontinenter uiuendo multimodis uitii excesserint, licet nunc diuina gratia, ut speratur, illustrati et reuersi, suosque recognoscentes excessus et errores, penitentia de commissis per eos recepta, ad uiam huiusmodi regularis discipline et obseruantie, ut tenentur, sint conuersi, cogitantes quod ipsorum bonum propositum et emendatio uite propter declinationem et dissimilitudinem uite prefatorum suorum superiorum, ut profertur, quamdiu

eorum uisitacioni et correctioni suffuerint, non possit, ut uerosimiliter timendum est, debita perseuerantia stabiliri, pro parte Prioris et Conuentus Monasterii in Swollis predictorum, nobis fuit humiliter supplicatum, ut quod detestabilis huiusmodi prima uita debita abluatur penitentia et saluti animarum ipsorum salubriter prouideatur, ipsos ac dictum eorum Monasterium ab omni dominio, uisitacione, iurisdictione, correctione ac potestate Prepositi pro tempore existentis, ac dilectorum filiorum Conuentus dicti Monasterii in Belbeem, per Prepositum soliti gubernari, eximere, ipsisque quod statutis colligacioni et ordinationibus antedictis se submittere ac illis priuilegijs gaudere possint, quibus sancte Marie in Windesem, et in Eemsteen ac Fontisbeatemarie, necnon Nouelucis Monasteriorum predictorum Priores et Conuentus prefati gaudent seu gaudere possunt, concedere de benignitate apostolica dignaremur. Nos igitur huiusmodi supplicationibus inclinati, Priorem pro tempore existentem ac dictos Conuentum Monasterij in Swollis ipsumque Monasterium ab omni dominio, uisitacione, iurisdictione, correctione necnon potestate Prepositi et Conuentus Monasterii in Belbeem predictorum, auctoritate apostolica tenore presentium eximimus et totaliter liberamus, eisdem Priori et Conuentui Monasterii in Swollis nichilominus concedentes, quod statutis colligacioni et ordinationibus predictis se submittere illisque priuilegijs gaudere ualeant, quibus sancte Marie in Windesem et in Eemsteen ac Fontisbeatemarie, necnon Nouelucis Monasteriorum predictorum Priores et Conuentus prefati quomodolibet gaudent seu gaudere possunt. Ceterum ne paucorum uitium multis obesse contingat, uolumus et eadem auctoritate decernimus, quod si Prior et sanior pars Canonicorum predicti Monasterii in Swollis statutis colligacioni et ordinationibus supradictis se submittere uoluerint et submitunt, huiusmodi summissio perinde habeatur, ac si omnes Canonici eiusdem Monasterii in Swollis se dictis statutis, colligacioni ac ordinationibus summississent. Non obstantibus

quibuscumque constitutionibus apostolicis necnon statutis et consuetudinibus Monasteriorum et ordinis sancti Augustini predictorum contrarijs, iuramento, confirmatione apostolica uel quacunque firmitate alia roboratis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre exemptionis, liberationis, concessionis, uoluntatis et constitutionis infringere uel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumerit, indignationem omnipotentis dei et beatorum Petri et Pauli Apostolorum eius se nouerit incursum. Datum Rome apud sanctum Petrum iij kl. Junij Pontificatus nostri Anno Septimo.

(Onder staat)

N. de fregona.

Jo. de Lys.

(Op den rug)

A. de Lalins.

Fe de Ferentino.

GENERAELL REGISTER *der Samptlicke erffenisse Landerien, Huiseren, Hoeven, Pachten ende Incoempsten van Weerden, Renten ende mortificeerde giften dat Conuent Bethlehem Monasterii Canonicorum regularium binnen Zuuolle tho behoerende, sarr pt alle ordinarie Uthgave van Renten, Pensionen onder Obligatien erffpachten Thynssen alimentatien der noy levende Conuentualen, onraidt, Dijcken ende Dammen, ende alle andere besucerenisse dat Conuent voergess. concernierende, soe op dato den XXI Aprilis Anno XV^oXCIX bi die Provisoeren derselvig bevonden is worden.*

In Veluwen gelegen.

Een Erue genoempt Bijsterbusch, gelegen Int Landt van Gelder Int kerspel van Eep, met eenen grauen Thienden auer etlicke Erue Ackeren, tho Eep. Inden Esch gelegen. Dat Erue bouwet Johan Bijsterbuss op die Gerue, ende den Thienden voeirt hij alle Jaer an, tot profijt des Conuentes, ende gift alnoch bauen die gerue, Sess golden gulden Jaerlicks.

In den Ham tho Linde.

Item een Erue daer nu op woent Willem Bartoldtss ende bouwet dat op die Gerue.

Een Erue genoempt Daerleuoirde, daer nu Euerdt tho Daerleuoirde op woent, bouwet op die Gerue.

Item een Erue genoempt Goldthauē, daer die Weduwer tho Goldthauē nu noch op woent, ende bouwet op die Gerue.

Een Erue genoempt groote Nijenhuiss, daer nu tertijt Johan ten Nijenhuiss op woent ende bouwet op die Gerue.

Een Cotterstede genoempt Obbenlaer, daer nu Derrick Olricks opwoent, ende bouwet op die Gerue.

Item een Cotterstede genuempt Lutticke Nijenhuiss daer nu tertijt Esken op woent ende bouwet op die Gerue.

Dese voergess. Erven hebben etlicke leege Landen In gebruick daer sie noch tertijt, niet van gegeven hebben.

Auereest Int Ommer kerspel.

Item een Erue genoempt Oosterhuiss, daer Johan Geertsen ten Oosterhuiss op woent, ende gift Jaerlicx daervoer op Martini vijfthijn Mudden Roggen.

Noch een Erue gelegen ten Oosterhuiss daer Berendt nu op woent, ende gift Jaerlickx op Martini vijfthijn Mudden Roggen.

Noch een Erue genoempt ten Huise, ende is nu verhuirt aen Arendt Henricks ende Berendt Derrickss op die voelle Gerue.

Dese voergess. gelegen op die Reest hebben etlicke Leege Landen daer sie noch ter tijt nijet van gegeven hebben.

Item heft het Conuent den Grauen ende Smaelen Thinden ouer Johan van Steenweicx met sijn Consorten erue ende guet gelegen op Auereest, welcke Thierendens die voerss. Steenwijcx in erffpacht angenoemen heft Jaerlicks voer thijn Mudden Roggen.

Renten In Ommen.

Uth Derrick In die Bijle binnen Ommen sijn huiss ende hof op Martini, eenen golden gulden.

Item uth Willem in die Bijle binnen Ommen sijn huiss ende Hoff op Martini eenen golden gulden.

Raelte Indie Buirschap Linderde.

Een Erue ende guet daer Willem Taucresche op woent, ende bouwet dat seluige op die Gerue.

Inder Heijne.

Eene Cotterstede genoempt Storcker Goer, daer nu op woenet Berendt ende gift daer Jaerlicks van op Martini Sess golden gulden.

In Dalfser kerspel In Lent.

Item een erue ende guet genoempt ten Eeckenkaeten, daar nu op woent Rotger Coesueldt ende bouwet dat seluige op die Gerue ende sal die drie leste Jaren voer dat leege Landt geven, des Jaers drie golden gulden. Betaelende oick sonder cortinge seekere socuen golden gulden, die die erfgenaemen van Lenthe daer uth hebben.

Erffnisse In Mastebroeck.

Item Johan Wijcherss ofte Johan Voss. woenende op het Erue Inder Asschet heft vijflich Morgen Landes inpacht baldende op sinen costen den Steenen Dijck ander zee schoufrij na Meijersrechte vermoege die huidcedule, daarvan wesende. In desen vijflich Morgen sijnt mede begrepen die twee Morgen van Gerrit Snijders gecoft tot maeckinge van den Steenen Dijck, ergo behoeren In sijn erue acht ende Vijrtich Morgen, ende gift Jaarliex voer dese vijflich Morgen op Martini vijf ende dertich golden gulden.

Item heft Wilhem Jansen Vaenderich negen Morgen Landes in Mastebroeck gelegen op die olde Weteringe, inpacht ende gift daervoer Martini verschenen, Negen golden gulden.

Item heft Egbert Jansen Hillebrants inpacht vijf Morgen Landes gelegen op Bisschops Weeteringe, ende gift daer Jaerlicks voer op Martinj drie ende tsestich golden gulden.

Item heft Johan Berentss ende Engbert Beldt inpacht vijften halffen Morgen Landes gelegen In Voerster Slach, ende gift daervoer op Martinj drie ende tachtentich gold. guld. soeven stuer.

Item Henrick Mensinck heft inpacht drie morgen Lants in Mastebroeck gelegen In Voerster Slach, ende gift daervoer op Martinj vijffende vijertich golden gulden.

Item heft Henrick Herdensteen ende Johan Gorisen inpacht negen Morgen Landes gelegen onder Genemuiden In drie verscheiden Campen ende gift daarvoer op Martinj drie ende dertich golden gulden een ende twintig stuer.

Item heft Harmen Derricksen In Steckerdreck inpacht Soeuen morgen Landes gelegen In die Krumme Stege ende gift daervoer Jaerlicx op Martinj thijn golden gulden ende vijerthijn stuer.

Item die Meijer Claess Jacobsen, woenende bij Mastebroeker kercke op ein Erue van twaelf Morgen Landes gift Jaerlicx daervoer op Martinj vier ende twintig golden gulden.

Item die Meijer Harmen Derricksen In Steckerdreck woenende op ein erue van twe ende dertich Morgen Landes gift Jaerlijcx daervoer op Martinj vijertich golden gulden.

Item Egbert Henricksen Staddienaer tho Genemuiden heft drie morgen Landts inpacht onder Genemuiden gelegen ende gift daervoer op Martinj vier golden gulden vijerthijn stuer.

Item Marten Arentsen gift voer een streppel Landes gelegen tho Veecaten op Martinj vierdenhalffen golden gulden.

Item Derrick Jansen Krijtenberch gift voer einen haluen Morgen Landes gelegen tho Veecaten, daer den Willich haegen op staet, des Jaers op Martinj twee golden gulden.

Item Johan Gerritsen tho Wilssum gift voer drie Scharen op Wilssemer Weert ende voer die gerechtigheit van die Visscherije daer tho geboerende op Martinj elff golden gulden.

Item Johan Cock tho Franckhuiss heft Ingebruick vijff Morgen Landts Int nije landt gelegen, ende vijftenhaluen acker In Voerst ende Westenholte, daervoer maeckt hie den onraidt daertho geboerende ende noch andere onraidt ander Issele gelegen, alsoe dat het Conuendt hem bouen dese Landerijen, noch Jaerlicx tho gift thijn golden gulden.

Item heft het Conuendt daer liggen ein klein Willigen Hacchken dat nu woest is ende heft Johan Cock mede Int gebruick in sijn huurcedule.

Item die Droste Bentinck tho Werckeren gift Jaerlicx voer vijff vijerendeel Waerss op Westerholter weert op Martinj einen golden gulden vijer stuer.

Item heft Henrick Jansen tho Veecaten inpacht cene Kottersede met een Morgen Landts Int nije Landt ende gift daervoer des Jaerss op Martinj sess golden gulden.

Renten soe het Conuendt Jaerlicx in Mastenbroeck heft.

Item uth dat Vrouwen Landt bij Franckhuiss gelegen des Jaers op Martinj vijff golden gulden achtijndenhalffen stuer.

Item uth Egbert Rengers Landt, dat Herman Trull Inpacht heft tho Veecaten gelegen des Jaers op Paesschen sess golden gulden.

Item uth dat Erue op Selmuiden, daer Johan Rammeltss op woent op Meije sœuen pondt botteren.

Item uth Zalige Henrick Jacobs huiss en where tho Genemuiden op Meije twee stert vijerdel botteren, nu daervoer bi accort Jaerlicx op Martinj derdenhalffen golden gulden.

*Volget wat het Conuent voerss. noch voer erffenisse
renten ende andere profijten int Kerspel
van Swolle liggende heft.*

Inn't Gagell.

Item Herman Henricksen die Meijer gift Jaerlicx voer sijn hooge ende lege Landerijen mits maeckende alle den onraidt daertho gehoerende ende den onraidt tot het Maetken, in Suitbroeck liggende sonder corten op Martinj twintich golden gulden.

Item Johan Wennemerss weduwe gift Jaerlicx voer twee morgen Landes liggende bij Dongens huiss op Martini sess gol: g:

Item Wigbolt Raemaeker ende Geert op den Busch hebben tho saemen van het Conuente derthijn Morgen leege Landt Int Gagell gelegen Int gebruick, daarvan sie acht Morgen In pandtschap hebben voer driehondert golden gulden ende voer die vijff Morgen, die sie niet in pandtschap hebben geven sie Jaerlicx op Martinj vijffthijn golden gulden.

Inn Herckelho.

Item die Meijer Berendt Euertsen bouwet dat Hoogelant met dat weijde Landt op die Gerue ende dat leege Landt op die helfte ende dat Hoeijlandt ende noch etlicke Weidelandt wesende tho saemen soeuen Morgen, Ieder Morgen op twee golden gulden Martinj pacht.

Item gift Berendt Evertsen voergess noch van sess Schaere op den Weerd twaelf golden gulden.

Item den Smaelen Thenden heft het Conuendt an sich beholden.

Item die profijten die alle Jaer van den Weert coemen, na groote heur waertall, als nemblich van acht waeren

wesende dat vijfderde deel van alle die waeren tho Herckeloe liggende.

Inn Schelle.

Item die Meijer Goessen Lambertsen tho Schelle gift Jaerlicx voer sijn hooge ende leege Landerijen op Martinj drie ende dertich golden gulden. Maeckende den onraidt daer tho sonder cortenn.

Item die profijten die het Conuent Jaerlicx heft van drie waeren drie vijfderdeels waerss In Schellermarckt.

Item een Weertgen In Schelle gelegen bij die Cluise heft Berendt Hermsen van Deventer In pacht ende gift daervoer op Martinj vijf golden guldenn.

Inn Genne.

Item Jacob Martensen ten Holthe woenaftich gift Jaerlicx van een Broeckslach in die Ruite op Martinj sesthijn golden guld:

Inn het lange Slach.

Item heft het Conuendt int lange Slach twaelff Morgen Landes in twee Campen die nu Inpacht hebben Henrick Albertsen ende Henrick Molckenbuir ende geven daervoer op Martinj vijf ende tachtentich golden guldenn.

Inn 't Lijrerbroeck.

Item heft dat Conuent In Lijrerbroeck thijndenhalffen Morgen Landes, daarvan vijerdenhalffen Morgen die Meijer op Eickenkaeten Int erue heft ende voer die andere sess morgen geven Gerrit Winter ende Johan Jansen Coesueldt Jaerlicx op Martinj een ende twintich golden guldenn.

Rente Int kerspell van Swolle.

Item uth salige Johan Arentsens guet nu Johan Brouwer liggende tho Spoelde Jaerlicx op Martinj soeuen golden gulden.

Item uth Evert van Enss guet tho Berckman genoempt Falckenborch des jaerss op Martinj drie golden gulden.

*Erffnisse renten ende andere profjten soe dat
Conuent liggende heft inn d.e vrijheid
van Swolle.*

Buiten Voorster Poorte.

Item Egbert Slachters weduwe gift voer een Campgen gelegen achter die Moele buiten Voorster Poorte op Martinj thijn goldenn gulden.

Item Henrick Hermsen Snirt heft dat Campgen bij sijn huiss gelegen In pacht ende gift daervoer Jaerlicx op Martinj drie golden gulden.

Renten uth Hoenuen buiten Voorster poorte.

Item uth Lubbert Ulgers Ottensteins ende Roeliff In die Schere Hoff op Petri vijf golden gulden.

Item uth Derrick Moellenaerss Hoff ofte den wech op Petri vijerthijn Stuer.

Item uth den Eeckelencamp Twenhuisen thobehoerende op Petri twee Stat pondt.

Item uth Jacob Boenn Hoff op Victoris een ende twintich stuer.

Erffnisse buiten Sassen poirt.

Item een Erue ende guet gelegen tho Assendorp, dat nu

In huer heft Henrick Jansen, ende sal dat Hooge Landt op die derde gerue bouwen, beholdende dat vordell van den Thienden het Conuent an sich, ende die leege landen sal hij ten halffen bouwen ende van 't Landt dat niet gebouwet en wort sal die Meijer van Ider morgen geven vijf Heeren pondt op Martinj tho betaelen.

Item heft dese Meijer Henrick Jansen van des Conuents schaeren op den Werlemerss In gebruick sess schaeren ende sal voer Ider schaere betaelen des Jaers op Martinj drie Heeren pondt facit negen golden gulden.

Item die profijten soe alle Jaer coemen ende op Martinj betaelt worden van drie ende dertichste halve schaeren op den Werlemersch die het Conuent ansich beholdt ende Jaerlicx verhuirt.

Item heft Gerhardt Loese In pacht eenen acker Landts gelegen op die Luir ende gift daer voer des Jaers op Martinj twintich Stuer.

Item heft Henrick Brouwer in pacht den Hoogencamp buiten Sassenpoirte ende bouwet die nu op die gerue.

Item heft Henrick Brouwer In pacht twee Mate Landes ant Schepen Dijk gelegen groot wesende vijerdenhalffen morgen ende gift voer dese beide maten Jaerlicx op Martini sess ende dertich golden gulden.

Item Johan Mullenauer met Harmen sijn geselle hebben die Windemoele buiten Sassenpoirte In pacht ende geven daervoer Jaerlicx op Meije tsoeuentich golden gulden.

Verpachte Hoeuen buitenn Sassenpoirte.

Item heft Wigbolt Berentsen In pacht den grooten Hoff bi Bruinges huiss gelegen met dat huisken daerop staende ende gift daer voer Jaerlicx op Petri ad Cathedram Soeuen ende dertich goldenn gulden.

Item heft Rimmeldt Snelle Inpacht eenen Hoff buiten Sassenpoirte den eersten geslaegen Hoff liggende vant Mom-

men slach bi Reiners Glaesemaekers Hoff ende gift daervoer des Jaers op Petri ad Cathedram Soeuen golden gulden vijerthijn Stuer.

Item heft Thimen Arentsen in pacht den anderen geslaegen Hoff vant Mommenslach ende gift daer voer des Jaers op Petri ad Cathedram soeuen golden gulden vijerthijn stuer.

Item heft Henrick Denseler In pacht den derden geslaegen Hoff vant Mommenslach liggende bi Bruin Towslaeger ende gift daer voer des Jaers op Petri ad Cathedram soeuen golden gulden vijerthijn stuer.

Item heft Thijmen Arentsen In pacht den vierden geslaegen Hoff van Mommenslach liggende bij Sijmon van Haerst weer ende gift daervoer des Jaers op Petri ad Cathedram acht golden gulden ende vijerthijn stuer.

Item heft Remmelt Snelle In pacht den Hoppen Hoff gelegen bij Egbert Slechterss ende Vrow Willemsens Hoff ende gift daer voer des Jaers op Petri ad Cathedram soeuen golden gulden.

Item heft Johan Unkruidt einen Hoff In pacht ende gift daer voer Jaerlicx op Petri ad Cathedram twee Rijder gulden.

Item Egbert van Oldenseel heft een Hoff in pacht gelegen in die Steege vant Maetclooster ende gift daervoer des Jaers op Paesschenn sess golden gulden ende soeuen stuer. Edoch heft hi op desen Hoff gedaen hondert golden gulden daer hi voer cortet des Jaers sess golden gulden, ergo suiuer geldt hier van soeuen Stuer.

Item heft eene Weduwe genoempt Rotger Willemsen gehuirt eenen Hoff gelegen bi den anstoet, daer sie Jaerlicx op Petri ad Cathedram voer geuen sall sess golden gulden ende vijerthijn stuer.

Item heft Jasper Tijmensoen een Hoffken in pacht gelegen tegens den nijen toorn ende gift des Jaers daervoer op Petri ad Cathedram einenn goldenn gulden.

Item heft Johan Luickensoenn een Haeffken in pacht dat

Tibben Weduwe pleecht thebben in pacht ende gift daervoer op Petri einenn goldenn guldenn acht stuer.

Item noch heft die Weduwe Tibbe ein Haeffken verdaenn ende doet des Jaers op Petri vier ende twintich stuer.

Item Meister Goert Smit heft eenn Haeffken in pacht gehad gelegn in die Kirriewirrie ende heft daervoer gegevenn des Jaers op Petri ad Cathedram twee golden gulden. Secht hi die selvige Hoff van den Procurator gecoft thebben.

Renten buiten Sassenpoeirte.

Item uth Berent van Ittersumss guet tho Assendorp op Martinj derthijn stuer.

Item uth Engbert Geersens Hoff op Petri twee golden gulden.

Item uth ein Hoff die Jutte Pouwelss dochter In pacht heft op Petri vierthijn stuer.

Item uth Catharijna Cocks dochter oer Hoff bi die Mate gelegenn op Petri drie Stadt pondt.

Item uth Jorrien van Ecks Hoff op Petri drie Stadt pondt.

Item uth Johan Denselers Hoff op Petri vierthijn stuer.

Item uth Fenne in den Swartens Hoff op Petri vierthijn stuer.

Item uth Egbert Slechters Hoff op Petri thijn Stadt pondt.

Item noch uth Egbert Slechters Hoff op Petri vierthijn stuer.

Item uth Willem Evertsens Hoff bi Johan Denselaer op Petri vierdehalff Stadt pondt.

Item uth Lambert Goldts Hoff op Petri twee Stadt pondt.

Item uth het Maet Cloester ende heur Hoff op Paesschen vijf golden gulden.

Item uth Berendt Harmensoen Hoff van Herckeloe op Victoris een Stadt pondt.

*Erffnisse verpachte hoeven ende renten
buiten Dieser poirte.*

Erffnisse tho Diese.

Item Berendt Strop heft soeuendenhalffen Morgen Hoeijlandes in pacht ende gift daervoer op Martinj een ende dertich goldenn gulden.

Item Berendt Strop heft twee Morgen Bowlandes in pacht liggende int Suitbroeck aldernaest het Hillige Ghiestes landt ende bouwet die op die Gerue.

Item die Weduwe Jacob Alertss heft twee Morgen Landes in pacht ende heft daerop gedaan tweehondert goldenn gulden, daer sie die twee Morgenn nu voer gebruicket. Ergo hier memorie.

Verpachte Hoeuenn.

Item Geert Jansens Weduwe genoempt Geertgen heft een Hoff in pacht bi Luicken Timmermans huis ende gift daervoer Jaerlicx derdenhalffen golden gulden.

Item heft die Weduwe Hondewijcks in pacht gehad eenen Hoff gelegen bij het Kinderhuis landt, ende plecht te doene des Jaers op Petri twee goldenn gulden, dan den seluigen Hoff is nu verpandschappet Sess jaren lanck met consent van een Erb. Raet voer vijftich goldenn gulden Hoeuetsomma. Ergo hier memorie.

Renten.

Item uth Jacob Towslaegers Hoff op Victoris vierdehalff Stat pondt.

Item uth Schuirmans Hoff op Martinj eenen golden gulden.

Item uth een stucke landes dat Bartoldt ende Derrick

Gerrits gebruickenn des Jaers op **Martinj** twee golden gulden elftenhalvenn stuer.

Item uth een stucke Landes dat **Gerrit Jansen** brouwer gebruicket des Jaers op **Martinj X** stuer.

Item uth **Esken Helmichs Hoff** op **Petri** eenen golden gulden.

Item uth **Lambert ter Stegens Hoff** op **Petri** twaalf plackenn.

Item uth des **Kinderhuiss Hoff** op **Petri** twaelf placken.

Item uth **Jochim Hendricksens Hoff** op den **Calckhoep** op **Paeschenn** twee goldenn gulden.

Item uth **Griete Dijerss Hoff** ende huiss op **Paeschenn** twee goldenn gulden.

Item uth **Stijne Bieltiens huiss** en hof op **Paesschen** een golden gulden.

*Volcht wat het Conuent binnen Swolle Jaerlicx
incoemende heft.*

*Pachten van verhuirde huisen buiten het
Conuendt gelegen.*

Item **Geese Buisinges** gift **Jaerlicx** voer heur woeninge in **Schulten Steege** op **Paesschenn** twee golden gulden Soeven stuer.

Item **Goesen Buisinck** gift **Jaerlicx** voer sin gehuirde huiss in **Schulten Steege** op **Paesschen** vijerdenhalffen golden gulden.

Item die **Schutte van Rechteren** woenende daer **Geese Kindes** plecht tho woenen In die **Wullenweuers strate** int **Conuents huiss** gift **Jaerlicx** op **Paesschen** affgetoegen twee goldenn uthganges derthijn golden gulden.

Item een klein huissen liggende in die **grote Wullenweuers strate** naest **Kindt van Zwolshuis** daer nu een schae-mele **Vrouw Willemkens** In woent doende nu drie golden gulden des Jaers.

Item Harmen Lubbertsen weuer Int Conuents huiss in die lange Wullenweuers strate op Paesschen acht goldenn gulden.

Item dat Conuents huiss dat Kindt van Swols dochter bewoent in die Wullenweuers strate op Paesschen negen golden guldenn.

Item Alijdt Wijchalss Int Conuents huiss in Schulten Steege gift des Jaers op Paesschenn vijf golden guldenn.

Item Bette Tongeruelts Int Conuents huiss in Schulten Steege op Paesschenn vijf goldenn guldenn.

Item Roebert van Ittersum int Conuents huiss op Paesschenn elf goldenn guldenn.

Renten uth Huiseren binnen der Stadt Swolle.

Item uth Meister Conradus huiss ende Hoff op Petri twee stadt pondt.

Item uth Johan Berentsens huiss Towslaeger Indenn Smeenn op Petri vierthijn stuer.

Item van die erfgenamen van zalige Jacob van Vordden, die hie gegeven heft Jaerlicx op 't Reventer op Palmenn eenen goldenn guldenn ende twaelf stuer.

Item uth Jorrien IJbinges huiss op Paesschenn drie goldenn guldenn.

Item uth Derrick Mollemaekers huiss bi den Roodenn toornn op Paesschen twee goldenn gulden.

Item uth Euert Willemsens huiss op Paesschen twee Postulaets guldenn, worden betaald met eenenn golden guldenn twaelf stuer.

Item uth Johans Beckerss huiss tegen t Belbeem op Paesschen acht Stadt pont.

Item uth Egbert Gerritsens huiss in mentgens stege op Paesschenn vierthijn stuer.

Item uth den vergulden Eeckelboem indie Roggenstrate op Paesschenn eenenn goldenn guldenn.

Item uth Henrick Albertsens huiss tegen 't Belbeem op Paesschenn vijftbijn stuer.

Item uth Wolter tenn Thorens huiss op Paesschenn twaelf stuer vier plackenn.

Item uth Claes van Elsts huiss inde Voerstrate op Paesschen vierden halffen goldenn guldenn.

Item uth Egbert Ottenn huiss anden mercket op Paesschenn vijff goldenn guldenn ende vijff stuer.

Item uth Johan van Goerss huiss die olde op Paesschen twee goldenn guldenn.

Item uth Albert vann Diepenumss huiss eertides Egbert vann Oldenseel op Paesschen vijff stuer ende drie plackenn.

Item uth Johan in die Muiss huiss smit tegen t Belbeem op Paesschenn vierdenhalffen goldenn gulden drie stat pondt.

Item uth Volcker Jausens huiss In die lutticke strate op Paesschenn twee Stadt pondt.

Item uth Johan van Osenbruggenn huiss op Paesschen vier Stadt pondt.

Item uth Berent Thomass huiss die halve Mane anden Vissmarckt op Paesschenn thijn stad pondt.

Item uth Wilhem Tongeruedts huiss anden Vissmerckt op Paesschen vijfftenhaluenn goldenn guldenn.

Item uth Johann Brantss huiss In Mentges Stege op Paesschen vier stad pondt.

Item uth Berent Gaertsenn Kistemaekers huiss Inden vergulden waegenn op Paesschen eenenn goldenn guldenn ende Soeuen stuer.

Item uth Lubbert Ulgers huiss Inn die Nijstrate op Paesschen vierdenhalffen goldenn guldenn.

Item uth Euert Juringes huiss inden Smeenn op Visitationis Mariae vierdenhalffen goldenn guldenn.

Item uth Andreas Knoops huiss op Assumptionis Mariae eenen goldenn guldenn.

Item uth zalige Roebert van der Beeck huiss op Victoris vierthin stuer.

Item uth Johann Gerritsens huiss tegen t Belheem op Victoris een mengelenn wijns met derdenhalffen stuer tho betaelenn.

Item uth die Weduwe van zalige Derrick Weuers huiss Inn Camperstrate op Victoris twee stadt pondt.

Item uth Johann Raedemaekers huiss op Victoris vijf stadt pondt.

Item uth die Weduwe van Zalige Johan Gerritsens huiss Indie cortte Wulleweuers strate op Victoris vijerdenhalffen golden gulden.

Item uth Albert van Ulsens huiss op Victoris een stadt pondt.

Item uth Johan Hillebrants huis op Victoris vijerdenhalffen stuer een placke.

Item uth Henrick Hardensteede sijnn huiss op Victoris een stadt pondt.

Item uth Lutgert op den Kelders huiss op Victoris een stadt pondt.

Item uth Meister Jacob Jacobsenn Barbijerder sijnn huiss op Victoris vijf stadt pondt.

Item uth Otto Beckers huiss in Dieserstrate op Victoris drie goldenn gulden.

Item uth Gerrit Kleiss huiss op Victoris drie Stadt pondt.

Item uth zalige Aleidt Wolters huiss op Victoris vijf goldenn gulden ende soeuenn stuer.

Item uth Zwijer Verffershuis op Victoris twee golden gulden twee stuer.

Item uth die Iellie voer Sassenpoirte op Martinj acht Stadt pondt.

Item zalige Wolter van Breenenn heft gegeuenn opt reuenter des Jaers op Pontianj enen goldenn gulden.

Item uth Wilhem Jansens huiss op denn grootenn Kerckhoff op Pauli anderhalffen goldenn gulden.

*Pachten van verhuirde Huisen ende Caemeren binnen
het Conuent gelegen.*

Item Henrick Brouwer Schutte voer sijn behusinge ende Rosmoele op Paesschenn vijffende tachtentich goldenn guldenn.

Item Merrigen Middendorp Procurators Suster voer het nije Siekennhuiss op Paesschen soeuenn goldenn guldenn.

Item Casijn van Isseldt voer het olde Siekenhuis op Paesschen sesthijnn goldenn guldenn.

Item Lutgert Int Leekenreunter op Paesschen eenen golden gulden.

Item die Weduwe Kistemaekers vant Priors huiss ende eene Camer op Paesschen twaelf golden guldenn.

Item Geert Eskens van twarmhuiss ende een klein haeffken op Paesschen Sess goldenn guldenn.

Item Indie Sacristie woent die Coster Jan Harmensen vergeues. Ergo hier Memorie.

Item Herman die Leeke woent Int Poorthuisken vergeues. Ergo hier Memorie.

Item Pouwel die Leeke van Winsum met Trijne woenenn Indie Coeckene vergeues. Ergo hier Memorie.

Item die behusinge van den zaligen Procurator.

Renten van den binnen hof Jaerlicx coemende.

Item Casijn van Isseldt een Haefken daer hie Jaerlicx voer gift op Paesgen eenenn goldenn guldenn.

Item Derrick Weise van een Haefken, daer hie Jaerlicx vann gift op Paesschen twee goldenn guldenn.

Item Harmen die Leeke een Haeffken daer hie Jaerlicx voer gift op Paesschenn twee goldenn guldenn.

Item Henrick Hardenstein een Haeffkenn daer hie Jaerlicx voer gift op Paesschen drie goldenn guldenn.

Item Rense op die Maet een Haeffkenn, daer sie Jaerlicx voer gift twee goldenn guldenn.

Item die Wijndruiuen soe anden grooten Wijnstock was-
senn wordenn Jaerlicx vercoft tot profijt des Conuents.

Item Johan Cockman Borgermeester heft in erfpacht
gekregen van den Raidt van Zwolle den XXiiij Februarij
ipso die S. Mathiae Apostoli Anno 159. een stuccke van den
Belheemss Hoff, daer hie op alle S^o Peter ad Cathedram
voer geuen sal vijf golden guldenn.

Extraordinarie profijten soe Jaerlicx van tapenen der
groeffenissen ofte vercoepen van die groeven, ende anders
moegen coemenn tot profijt des Conuents.

Item alle profijten soe van eenige restanten, onbetaelde
obligatienn olde Schulden ofte anders moegen coemenn.

ORDINARIE UITHGANCK, *Renten, Thinsen, erfspacht, handgelden soe het Conuendt Bethleem Jaerlicx uth oere eruen, huiseren, Landerijen ende andere Incompsten an verscheiden persoenen uthkieren ende betaelen, daervan sommige speciale hijpoteken hebben, Edoch meestendeel onder het zeegeell vant Conuent versat ende uthgegaen.*

Item Berendt Harmsen van Deventer uth des Conuents guederen tho Assendorp Jaerlicx op Martinj acht golden guldenn ende Soeven stuuer.

Item Hille Jansen uth den Eekencaten dat nu dat H. Cruice gecoft heft des Jaers uth des Conuents guederen op Martinj drii goldenn guldenn.

Item zalige Jacob Alerss Weduwe uth des Conuents guederen op Martinj twaelff golden gulden, daer sie nu voer heft twee morgen Landes gelegen tho Dices Inn pandtschap.

Item Henrick Harmsen uth die guederen op Auereest des Jaers op Martinj negenthijn goldenn guldenn.

Item uth die guederen Inden Ham tho Linde gaet Jaerlicx op Martinj een ende tsestich goldenn guldenn.

Item Hanss Sonsbeeke uth het guet tho Assendorp op Martinj vijerthijn denhalffen goldenn guldenn.

Item Berent Strock uth het landt dat hij gebruicket op Martinj ses goldenn guldenn.

Item Pouwel Kistemaeker uth het Landt tho Dices op Martinj ses goldenn guldenn.

Item Aeltgen van Middendorp uth des Conuents guederen op Martinj soeuen goldenn guldenn.

Item zalige Egbert van den Hardenborchs erfgenaemen uth des Conuents guederen op Martinj sess goldenn guldenn.

Item die erffgenaemen van Lenthe uth den Eickencate op Martinj Socuenn goldenn guldenn, betaelt den Meijer.

Item St. Geertruiden Cloester uth des Conuents Moelle buiten Sassenpoirte op Martinj twee goldenn guldenn.

Item die Rentemeister van Zallandt uth die twaelff Morgen Landes In Lijrerbroeck op Martinj soeuen golden gulden sesthijn stuur.

Item Seino van Veldthuisen uth die sess morgen In Lijrerbroeck op Martinj sess golden guldenn.

Item Adamss huiss binnen Zutphen uth des Conuents guederen op Martini vijf golden guldenn.

Item zalige Nicolaes van Haersolten Weduwe uth het Gageler guet op Marinj elf goldenn guldenn.

Item Henrick Momme Schoemaeker ende Gerrit Willemsen uth het guet Int Gagell op Martinj vijftbijn golden guldenn.

Item Wigboldt Raemacker Int Gagel op Martinj twaelff golden gulden, daer hi die leege landen Int Gagel voer In pandtschap heft.

Item uth Joban Bijsterbusch guet tho Eep woenende op het selue guet op Martinj sess golden guldenn.

Item Derrick Gerritsen in Mastebroeck uth die twee morgen daer men utdijcket op Martinj drie goldenn guldenn.

Item Lambert tho Emme uth des Conuents guederen op Martinj vijftenhalffen golden guldenn.

Item Henrick Mensinck tho Winsum uth het guet tho Herckelo op Martinj thijnn goldenn guldenn.

Item Geert op den Bushoff uth die leege Landerijen Int Gagel op Martinj vijf goldenn guldenn, daer hi mede voer gebruiket de verpandschapte Landenn.

Item Ocxvelders ende Johan van Haerst Steuensens erffgenaemenn een Ider een stert vijerendeel Zwols botterenn uth het erue tho Schelle wort betaeldt gemeenlick op Martinj met vijer golden guldenn.

Item dat Hillige Ghiest tho Deventer uth des Conuents guederen op Martinj sess goldenn gulden.

Item Sunct Michaelis Kercke vermoege het verdrach van het Goesenn landt tho Schelle des Jaers op Martinj vijftenhalfen goldenn guldenn.

Item die Prauest vann Zutphen tho Thinse op Martinj anderhalfen goldenn guldenn.

Item die Forst van Gelder tho Thinse op Martinj twee golden guldenn ende eenen eenen halfen stuer.

Item Geert Eskes onder Obligatie op Martinj drie goldenn gulden.

Item Johan Wijcherss In Mastebroeck onder Obligatie op Martinj derdenhalfen goldenn guldenn.

Item Rotger Jochimsem nu die Stat van Zwolle uth den Eickencatenn op Martinj achthijn goldenn guldenn.

Item die Cellebroeders tho Campen nu die Weesenn op Paulj negen goldenn guldenn.

Item Vrouwe ten Oeuer toe Campen op Johannis achten halven golden gulden.

Item dat arme Fraterhuiss uth des Conuents guederen op Paulj negen goldenn guldenn.

Item het Conuent Wijtenhuiss uth des Conuents guederen op lichtmisse acht goldenn guldenn.

Item Meister Cornelis Organist uth des Conuents guederen op Petri achthijn goldenn guldenn.

Item Johan Sonsbeeke int olde Apoteicke uth het guet tho Assendorp op Petri ende Pincxteren twee ende twintich goldenn guldenn.

Item Merrigen van Middenborch uth des Conuents guederen op Gregorij drie goldenn guldenn.

Item Geert Wijer uth t guet tho Assendorp op Gregorij vijerthijnn goldenn guldenn.

Item Kers Mell uth des Conuents guederen in Aprilj drie goldenn guldenn vijerdenhalfen stuer.

Item Juffer van der Beeke uth des Conuents huiss daer Roebert inwoent op Paesschen sess goldenn guldenn soeven stuer.

Item die Weduwe Jochum Willemsenn uth Roebert van Ittersum huiss op Paesschen anderhalffen goldenn guldenn.

Item Jacob Cuiper uth des Conuents guederen op Paesschen anderhalffen goldenn guldenn.

Item die Fraterniteit uth des Conuents guederen op Paesschen elff stuer thijndehalf placke.

Item Fenne Inden Swartenn uth des Conuents guederen op Paesschen sess goldenn guldenn.

Item dat Conuent Buschkloester uth des Conuents guederen op Paesschen vier ende twintich goldenn guldenn.

Item Henrick Harmensen Mullenæer buiten Dieser poeirte des Jaers uth die Moele buiten Sassenpoeirte op Meije een ende twintich goldenn guldenn.

Item die Amptman van die Vrow van Essenn op Pincxteren tho Thise vier goldenn guldenn een ende twintich stuer derthijn placken.

Item Johan op die Mate uth des Conuents guederen op Pincxteren vijfftenhalfenn goldenn guldenn.

Item Egbert tho Oldeniel uth des Conuents guederen den soeuedenn Junij sess goldenn guldenn.

Item Anna Brouwers uth het guet tho Assendorp op Visitationis Mariae ende Odolphj dertich golden guldenn.

Item Wolter Hoemaeker uth het guet tho Assendorp op Assumptionis Mariae vijff goldenn guldenn.

Item die crffgenaemen van Zalige Warner Ampsinck uth het guet tho Assendorp op Assumptionis Mariae vijff goldenn guldenn.

Item Euert Sonsbeeke uth het guet tho Assendorp op Laurentij acht goldenn guldenn.

Item die Prawest tho Deventer op Lambertj vier placken.

Item Sanct Michaelis Vijcarije uth des Conuents guederen op Michaelj acht stuer vierdehalff placke.

Item eenen Man tho Haerst Gerrit uth des Conuents guederen op Michaelj eenenn goldenn guldenn.

*Uthgaue van Roggen rente buiten Landes tho Eep
in Gelderlandt.*

Johan Bijsterbusch die Meijer selves op het Erue wo-
nende acht mudde roggenn.

Item die Kercke tho Eep drie schepel Roggenn.

Item die Dijckgreue van die Veluwe een schepell roggenn.

Uthgave van Roggen rente binnen Landes Indenn Ham.

Item die Kercke Inden Ham uth het erue grooten Nijen-
suiss een mudde roggenn.

Item die Kercke tho Ommenn uth Ulricx Coetterstede een
half mudde roggenn.

Item dat Capittel van Deunter voer den Thienden van
een Camp landes in Ulricx Coetterstede gehoerende ander
half mudden roggen.

Tho Raelthe.

Item uth het guet tho Raelthe op Aucreesche die Ren-
temeister van Zallandt sess mudde Roggenn.

Extraordinaire beswaerenisse van alimentatie geldenn der
noch leuende Conuentalenn.

Extraordinaire beswaerenisse van Officiers penningenn.

Extraordinaire beswaerenisse van Trommelslaegers pen-
ningen.

Extraordinaire beswaerenisse voer die armenn.

Extraordinaire Uthgave van Morgengelden, Sijlgelden ende
Schantsgelden ende Hoeuetgelden.

Generale extraordinarie Uthgaue van timmeratie, reparatie
ende wes anders Int gantse Jaer mach voervallen ende het
Conuendt tot beswaerenisse concernierenn.

